

Dzięk **Bydgoski**

10 stron
cena 10 gr

Ilustrowany

ORAZ WYDAWNICTWA: **DZIEŃ POMORZA — DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA — DZIEŃ KOCIEWSKI — DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA — DZIEŃ CHEŁMIŃSKI — DZIEŃ KUJAW GAZETA MOGILEŃSKA**

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 205.102

Wojska niemieckie przekroczyły granicę zdemilitaryzowanej strefy

Rzesza przekreśliła traktat lokarneński

Berlin, 7. 3. (PAT.) Z Nadrenji donoszą, że dziś w godzinach porannych **PRZEKROCZYŁY GRANICĘ STREFY ZDEMILITARYZOWANEJ ODDZIAŁY WOJSK NIEMIECKICH, OBSADZAJĄC GARNIZONY W KOBLENCJI, FRANKFURCIE N/M., MOGUNCJI ORAZ KOLONJI.**

Wkraczające oddziały witane były owacyjnie przez tłumy ludności miejscowej. Reorganizacja wojskowa strefy nadreńskiej spoczywa w rękach płk. sztabu generalnego Kurta Gallenkampa. W całej strefie nadreńskiej obserwować można wzmożenie akcji policji państwowej.

Moguncji wkroczył bataljon piechoty i kompania miotaczy min. Londyn, 7. 3. (PAT.) Agencja Reutersa podaje, że z dniem jutrzejszym garnizon Nadrenji liczyć będą 19 batalionów piechoty i 13 oddziałów artylerji.

Większość wojsk stacjonowana będzie wzdłuż Renu i w dolinie tej rzeki między Szwarzwaldem i Renem, Akwizgran, Trewir i Saarbruecken będą miały również małe garnizony. Oddziały przeciwlotnicze stacjonowane będą w Kolonii i Mannheimie.

19 batalionów piechoty i 13 baterji artylerji w Nadrenji i Zagłębiu Saary

Berlin, 7. 3. PAT. Własny korespondent PAT. donosi z Kolonii:

Kolonja otrzymała obsadę batalionu 39 p. p. z Munster oddział artylerji przeciwlotniczej oraz eskadry 18 samolotów wojskowych. Zajęte zostały pozatem przez oddziały wojsk niemieckich miasta Duesseldorf, Koblenca, Trewir, Moguncja (pułk piechoty), Mannheim, Ludwigshafen.

Potwierdzenia wiadomości co do obsadzenia Akwizgranu oraz Zagłębia Saary narazie brak. Wszędzie ulice miast udekorowane były bogato flagami hitlerowskimi. Ludność wyległa na place, witając owacyjnie wkraczające oddziały, które szły przy dźwiękach orkiestr, grających marsz wojskowy „Fridericus Rex”.

Pisma wydały nadzwyczajne dodatki. Zaznacza się bardzo wielkie podniecenie wśród ludności, oczekującej z niecierpliwością wiadomości z zagranicy. Radjo w godzinach popołudniowych przyniosło z Paryża wiadomość o naradzie kilku wyższych generałów francuskich z szefem sztabu Gamaelinem, zwołanej u Flandina bezpośrednio po ogłoszeniu deklaracji Hitlera.

Kolonja, 7. 3. (PAT). O godz. 14 wkroczył do Saarbruecken batalion 1-szy, Akwizgran obsadzony został przez dwie kompanie o godz. 17,30.

Paryz, 7. 3. (PAT). Agencja

Ambasador v. Moltke u ministra Becka

Warszawa, 7. 3. (PAT). Dnia 7 marca minister spraw zagranicznych p. JÓZEF BECK PRZYJĄŁ AMBASADORA RZESZY NIEMIECKIEJ P. VON MOLTKE, który mu wręczył memorandum rządu niemieckiego doreczone równocześnie w Paryżu, Londynie, Rzymie, Brukseli i Pradze i pozostające w związku z deklaracją kanclerza Hitlera w Reichstagu.

Havasa donosi z Berlina:

Wojska niemieckie wkroczyły do Duesseldorfu dziś o godz. 14. O godz. 15 dwie kompanie piechoty weszły do Akwizgranu. Do Saarbruecken pierwsze oddziały weszły o godz. 16,30. Do Frankfurtu nad Menem przybył dziś tylko sztab główny, a wojska wkroczą w dniu jutrzejszym. Do

Paryz, 7. 3. (PAT.) Agencja Havasa donosi z Berlina: Ambasadorowie Włoch, Francji, Anglii i belgijski charge d'affaires udali się dziś zrana do urzędu spraw zagranicznych Rzeszy. Von Neurath zapoznał ambasadorów z dokumentem, precyzującym obecne stanowisko Rzeszy wobec Locarna oraz postanowieniem traktatu wersalskiego, dotyczących strefy zdemilitaryzowanej. Nota rządu niemieckiego została doręczona o tej samej

godzinie w Rzymie, Paryżu Londynie i Brukseli.

Nota zawiera **WYPOWIEDZENIE TRAKTATÓW LOCARNEŃSKICH PRZEZ NIEMCY**. Rząd niemiecki proponuje mocarstwom, sygnatarjom traktatów locarneńskich, wszczęcie nowych rokowań celem zawarcia nowego układu. Rząd Rzeszy proponuje nawet **POWRÓT NIEMIEC DO LIGI** pod pewnymi warunkami.

Wielka mowa Hitlera na posiedzeniu Reichstagu

Berlin, 7. 3. (PAT). Posiedzenie Reichstagu rozpoczęło się punktualnie o godz. 12. Na ławach rządowych za-

miejsca. Widoczne jest ogólne napięcie w przewidywanym wydarzeniu o wiel-

powstali z miejsc i powitali kanclerza podniesieniem ręki.

Prezydent Goering otworzył natychmiast obrady i udzielił głosu kanclerzowi.

Streszczenie przemówienia kanclerza Hitlera podajemy na 2-giej stronie.

Piorunujące wrażenie

Berlin, 7. 3. (PAT). Mowa kanclerza wywołała w Berlinie piorunujące wrażenie. Tłumy publiczności zgromadzone przed Reichstagem rozszły się szybko po mieście, roznosząc wieść o wkroczeniu wojsk niemieckich do strefy zdemilitaryzowanej, wypowiedzeniu Lokarna, oraz propozycji przystąpienia do Ligi Narodów. W krótkim czasie pojawiły się w oknach i na balkonach domów chorągwie o barwach państwowych, a na rogach ulic tworzyły się grupki dyskutujących o nowej sytuacji w jakiej znalazły się Niemcy. Mimo ogólnego i niezaprzeczanego entuzjazmu odczuwać się daje pewne zdenerwowanie i wyczekiwanie reakcji Paryża i Londynu. W licznych depeszach nadchodzą echa głosów prasy zagranicznej i podawane są w nadzwyczajnych dodatkach do wiadomości publicznej

Hitler wygłasza swe sobotnie przemówienie

siedli członkowie gabinetu, zaś ławy poselskie zajęli członkowie Reichstagu w brunatnych mundurach z odznakami partyjnymi. Łoże dyplomatyczne oraz łoże wyższych przywódców partji wypełnione są do ostatniego

kiem znaczeniu politycznym.

O godz. 12 wszedł na salę kanclerz Hitler w towarzystwie premiera Goeringa, min. Hessa i min. Fricka. Deputowani

Kości zostały rzucone

Streszczenie przemówienia kanclerza Hitlera

Berlin, 7. 3. (PAT). Na wstępie mowy charakterystyczny kanclerz Hitler rozwój epoki powojennej, od chwili zawarcia pokoju.

Po przez krzyki wojenne, groźby, skargi, zaklęcia i uprzedzenia — mówił kanclerz — dotarło do uczuć ludzkości 14 punktów orędzia Wilsona. Urok tych też polegał na tem, że usilowały one w swojej niezaprzelczalnej wielkości dać współzyciu narodów nowe prawa i wypełnić je nowym duchem. Związać narody nie tylko zewnątrz, lecz zbliżyć je również wewnątrz, w wzajemnym poszanowaniu i zrozumieniu.

Krytykując w dalszym ciągu swej mowy politykę, prowadzoną przez powojennych zachodnich mężów stanu, kanclerz ciągnął: „był to ten nonsens, jeżeli chodzi o Niemcy, bo odcięto 65 miljonowemu narodowi wszelkie możliwości życiowe nazawsze, pozbawiając go wszystkich gospodarczych stosunków, skonfiskowano mu wszystkie kapitały zagraniczne, zniszczono jego handel, obciążono astronomicznymi cyframi długów, wreszcie udzielono mu dla zapłaty tych długów kredytów zagranicznych, aby następnie oprocentować je, zamurowano mu rynki zbytu, a w ten sposób wpędzono naród ten w najstraszliwsze zubożenie, w nędzę, a następnie oskarżono o złą wolę.

Ale nie tylko my — ciągnął kanclerz — pobici, przeżyliśmy przeobrażenia tego mirażu nowej epoki i rozwoju ludzkości na pożałowania godną rzeczywistość. Przeżyli je również i zwycięscy. 17-letni okres dzielący ludzkość od chwili Wersalu stanowi doświadczenie, aby móc wydać wyrok o ogólnych tendencjach nowego rozwoju. Zamiast gorących uczuć, wywołania odprężenia ludzkich sprzecznosci, przeżywamy pełne troski niepokoje, które zdają się nie zmniejszać, lecz niestety wzrastać. Nowy pokój, który zamknąć miał ostatecznie wojnę, stał się diabolicznym pasmem nowych walk, wywołującym coraz to nowe wewnętrzne i zewnętrzne niepokoje.

Jeżeli dziś moi międzynarodowi przeciwnicy zarzucają mi, że odrzucam współpracę z Rosją, to muszę odpowiedzieć na to, że nie odrzucam i nie odrzucałem współpracy z Rosją lecz z bolszewizmem, sięgającym po władzę nad światem. Jako Niemiec kocham swój naród, — oświadczył kanclerz — i nie chcę dopuścić do tego, aby groźba dyktatury komunistycznej zadręczała nad jego życiem. Ale również chodzi kanclerzowi o los Europy. Drży on na samej myśli, iż czynniki destrukcyjne światopoglądu aszytyckiego mogłyby przynieść triumf chaosowi rewolucji bolszewickiej. Dla wielu europejskich mężów stanu jestem może niewygodnym fantastycznym mentorem, ale fakt, iż w oczach międzynarodowych ciemięzców bolszewickich uchodzę za największego ich wroga, jest dla mnie wielkim zaszczytem i rehabilitacją mego postępowania wobec potomności. Nie mogę przeszkodzić temu, aby inne narody szły wybraną przez nie drogą, ale nie dopuszczę, aby Niemcy wstąpili na tę drogę zagłady. Wskazując na katastrofalne następstwa, jakie Niemcy w przyszłości ponosili musiały skutkiem nawiązania bliższych kontaktów z bolszewizmem, kanclerz oświadczył — nie nie może mnie zmusić do wejścia na inną drogę, niż ta, jaką mi podyktowały doświadczenie, rozważa i przeczność. Wiem, że to przekonanie stało się udziałem całej ideologii narodowo - socjalistycznej.

W polityce europejskiej odróżnia kanclerz dwa obozy: jeden oparty na niepodległych państwach narodowych, związanych z sobą historią i kulturą, z temi Niemcy chcą i w przyszłości współpracować. Drugi zaś pozostający pod rządami doktryny bolszewickiej. „z tą częścią nie chcemy utrzymywać żadnych innych kontaktów w istniejącymi politycznymi i gospodarczymi stosunkami międzynarodowymi“.

W dalszym ciągu wskazał kanclerz na więzy, łączące narody europejskie oświadczając: Żyjemy w epoce wewnętrznego wyrównania socjalnego i społecznego. Wskazując na rozbieżności, panujące mimo to w narodach europejskich, zwrócił się kanclerz ze specjalną krytyką przeciwko nagonce prowadzonej przez międzynarodowe koła podlegaczy. Tu kanclerz przeszedł do określenia „kwestji niemieckiej“, o której tak często mówi świat. Nie jest to za-

gadnienie równoznaczne ze sprawą ustroju w Niemczech, lecz wynika ono wyłącznie z faktu przeludnienia Niemiec. „Kwestja niemiecka“ było obciążenie narodu niemieckiego odpowiedzialnością za niepełnione nigdy winy. Rozwiązanie tych zagadnień jednak należy do narodu niemieckiego i świat nie potrzebowałby się tą sprawą zajmować. Innych dotyczy ona tylko ze względu na wzajemne stosunki gospodarcze. „Kwestja niemiecka“ — to fakt, że Niemcy nie chcą mieć gorszych szans do życia od innych. Do tego potrzeba im przede wszystkim poczucia równouprawnienia i bezpieczeństwa politycznego również i nazewnątr. Traktat wersalski zaś stworzył „kwestję niemiecką“, która w stanie nierozwiązanym obciąża krytycznie Europę, a rozwiązana przyniesie jej wyzwolenie. Postanowienie rozwiązania tego zagadnienia powziął kanclerz nie po to, aby szkodzić Francji lub innym, lecz by oswobodzić naród niemiecki.

Kanclerz oświadczył następnie, że jeżeli przedstawia tego rodzaju rozważania, to nie w tym celu, aby wywołać zrozumienie dla „wielkości okresu, w którym żyjemy“, lecz raczej, aby udowodnić niezgodność duchowej i rzeczowej pracy tych, którzy ongiś uważali się za powołanych do obdarowania świata nową epoką rewolucji. Podkreśliwszy, że nie Niemcy ponoszą winę za wytworzoną sytuację i rozwój wypadków, kanclerz ciągnął dalej:

GŁĘBOKI TRAGIZM TKWI W NIEPOWODZENIU WYSIŁKÓW KANCLERZA O POROZUMIENIE Z FRANCJĄ, KTÓRYCH FINALEM JEST SOJUZ WOJSKOWY FRANCUSKO - SOWIECKI. Kanclerz w staraniach swoich o zbliżenie z Francją podkreślał zawsze znaczenie ciężącego równouprawnienia obu narodów i niesłusznie zarzucono mu brak konkretnych propozycji. Na dowód przytacza kanclerz szczegółowo swoje projekty dotyczące równouprawnienia wojskowego Niemiec, które stawiał przed proklamowaniem suwerenności zbrojeniowej Rzeszy.

Chciałbym by naród niemiecki nauczył się widzieć w narodach historyczne realności, których pozbycie się zyczyliby sobie może fantasta, które jednak faktycznie nie dadzą się w żadnej mierze usunąć. Nierozsądnym jest chcieć postawić w sprzeczności tę rzeczywistość historyczną do wymogów ich konieczności życiowych oraz do ich zrozumiałych rozszerzeń do życia.

CHCIAŁBYM NAWET — ciągnął dalej kanclerz — **BY NARÓD NIEMIECKI ROZUMIAŁ WEWNĘTRZNE MOTYWY NARODOWO - SOCJALISTYCZNEJ POLITY-**

KI ZAGRANICZNEJ, KTÓRA NP. RÓWNIEM BARDZO BOLESNIE ODCZUWA, ŻE DOSTĘP 33 - MILJONOWEGO NARODU DO MORZA PROWADZI PRZEZ NIEGDYS NALEŻĄCE DO RZESZY TERYTORIUM. CHCIAŁBYM ABY UZNAŁ ZA NIEROZSĄDNE BO NIEMOŻLIWE POPROSTU ZAPRZECZANIE TAK WIELKIEMU PAŃSTWU DOSTĘPU DO MORZA.

Je trosk — dodał kanclerz — oszczędzonooby ludności, a zwłaszcza narodom europejskim, gdyby się uplanowało naturalne oczywiste warunki do życia i uwzględniło je zarówno przy politycznym kształtowaniu Europy jak i przy gospodarczej współpracy.

Kanclerz streścił następnie historję powojennych stosunków niemieckich, wskazując na podejmowane przezeń w ciągu ubiegłych lat częste próby przerzucenia postępu do Francji. Kanclerz poprzysiągł sobie, że zarówno przeprowadzi równouprawnienie Niemiec, jak i odwrotnie, wzmocni poczucie odpowiedzialności dla wzajemnej współpracy europejskiej.

Projekty te były stale przez stronę przeciwną ignorowane.

Mimo to Niemcy spełnili ofiarę. Pakt francusko-sowiecki pozostaje natomiast w sprzeczności z Locarnem. Nie uchodzi, aby Francja i Sowiety niezależnie od decyzji Rady Ligi Narodów rozstrzygały kwestje winy i stanowiły o obowiązku niesienia pomocy. Francja zawarła poprzednio umowy sojusznicze również z Polską i Czechosłowacją, przed paktem reńskim, ale Niemcy nie wystąpiły przeciwko temu po pierwsze, ponieważ pakt ten w przeciwieństwie do paktu francusko-sowieckiego podporządkowano decyzjom Ligi, a po drugie, ponieważ zarówno ówczesna Czechosłowacja, jak i przede wszystkim Polska prowadzić będą w pierwszej linii politykę wyłącznie obrony własnych interesów narodowych. Niemcy nie chcą atakować tych państw i nie wierzą aby w interesie tych państw leżało atakowanie Niemiec. Przede wszystkim jednak faktem jest — ciągnął kanclerz — **ŻE POLSKA POZOSTANIE POLSKĄ, A FRANCJA FRANCJĄ, Rosja Sowiecka natomiast jest państwem zorganizowaną ekspozyturą światopoglądu rewolucyjnego.** Nie da się stwierdzić, czy jutro lub pojutrze również i we Francji nie zatrumfuje ten światopogląd. Wówczas, a z tem się musi liczyć niemiecki mąż stanu, jest pewnym, że to nowe bolszewickie państwo stanie się sektą międzynarodową. Miejscem skąd wychodziłyby dyrektywy, nie byłby wówczas Paryż, lecz Moskwa. Niemcy nie mogłyby zaatakować Rosji, podczas gdy Rosja mo-

głaby to uczynić za pośrednictwem swoich eksponentów. Stwierdzenie to, kto jest następnikiem zgóry byłoby przesądzone. Od lat Niemcy ostrzegali przed temi następstwami w rozwoju stosunków europejskich, co zbywano argumentami o niedośkonalsi przygotowań wojennych Sowietów. Niemcy przywiązują dużą wagę i do licznego stanu pogotowia wojennego Sowietów.

Podtrzymując w dalszym ciągu gotowość służenia sprawie porozumienia niemiecko-francuskiego, kanclerz oświadcza, że wobec ostatecznej ratyfikacji paktu między Francją a Sowietami, zmuszony jest zrewidować swe stanowisko wobec nowopowstałej sytuacji i wyciągnąć konieczne stąd konsekwencje. Ubolewa on nad nimi osobiście, ale zmuszony jest również uwzględnić interesy narodu niemieckiego. Z chwilą, gdy partner nie docenia już ofiar ponoszonych przez Niemcy, stają się one dla nich jednostronnym obciążeniem, a więc niemożliwa do zniesienia odpowiedzialnością. W tem miejscu kanclerz Hitler przypomina oświadczenie, złożone w maju 1933 r. w Reichstagu, że naród niemiecki przyjmie raczej największą ofiarę, niż odstąpi od obrony własnego honoru i pragnienia wolności. Jeśli naród niemiecki ma być dla współpracy europejskiej wartościowym partnerem, to tylko pod warunkiem, że będzie równouprawniony.

W ostatniej chwili kanclerz mimo wszystko nie zrzekł się wystąpienia z konkretnymi propozycjami, odpowiadającymi uczuciom narodu niemieckiego i mającymi zagwarantować bezpieczeństwo w Europie. W tem miejscu odczytał kanclerz tekst memorandum, złożonego w dniu dzisiejszym ambasadorom państw zainteresowanych paktem lokarnańskim.

W końcowym ustępie deklaracji kanclerz zaapelował do narodu niemieckiego, aby w tej historycznej chwili zjednoczył się w ślubowaniu, iż nie ustąpi przed żadną przemocą w dążeniu do przywrócenia swego honoru i raczej wystawi się na najcięższą próbę, niż złożyć broń. Dalej zaś, że naród niemiecki w obecnej chwili z tem większą energją występować będzie w obronie porozumienia narodów europejskich, a zwłaszcza w imię porozumienia Niemiec z sąsiadami zachodnimi.

DZIEŃ DZISIEJSZY, UWAGA KANCLERZ, ZA ZAKOŃCZENIE SWEJ WALKI O RÓWNOUPRAWNIENIE NIEMIEC. Temsamem opada też główny powód, który w swoim czasie skłonił Niemcy do wycofania się ze zbrojowej współpracy narodów europejskich w Genewie.

Francja odwołuje się do Ligi Narodów

Wojskowe zarządzenia ochronne nad granicą

Paryż 7. 3. (PAT). Havas donosi: O g. 19 m. 30 po naradzie międzyministerjalnej min. Flandin na konferencji prasowej złożył deklarację, w której sprecyzował stanowisko Francji wobec dzisiejszych oświadczeń kanclerza Hitlera, stanowiących jednostronne zerwanie przez Niemcy traktatu lokarnańskiego.

Rząd francuski uważa za swój obowiązek zwrócić się do opinii publicznej, nie przesądzając na razie innych kroków. Rząd francuski wchodzi w kontakt z przedstawicielami innych państw dla zaoponowania wspólnie przeciw jednostronnemu wymówieniu traktatów. Rząd francuski zgodnie z traktatem lokarnańskim zwrócił się do Rady Ligi Narodów.

Paryż, 7. 3. (PAT). Agencja Havasa ogłasza następujący komunikat: Niezależnie od zwrócenia się do Rady Ligi Narodów, projektowanego przez rząd francuski, a prawdopodobnie i przez rząd belgijski w sprawie pogwałcenia przez Niemcy artykułów 42, 43 i 44 traktatu wersalskiego oraz jednostronnego wypowiedzenia traktatu lokarnańskiego, **WŁADZE FRANCUSKIE PODEJMĄ ZARZĄDZENIA OCHRONNE, UWAGA ZA NIEZBĘDNE WSKUTEK ZAJĘCIA PRZEZ WOJSKA NIEMIECKIE STREFY ZDEMILITARYZOWANEJ.** Wbrew oświadczeniu, złożonemu dziś rano przez min. von Neuratha,

ambasadorowi Francois Poncet, zajęcie tej strefy nie jest tylko symboliczne i dokonane przez niewielkie oddziały, lecz przez znaczne siły, które wraz z zieloną policją włączoną dziś do Reichswehry, są tak liczne, jak i siły francuskie, stacjonujące na francuskim brzegu Renu.

Z dniem jutrzejszym wchodzi w życie zarządzenia bezpieczeństwa, a mianowicie **OBSADZONE ZOSTANĄ PRZEZ ODDZIAŁY WOJSKOWE FORTYFIKACJE I ODCINKI POŁOŻONE MIĘDZY FORTYFIKACJAMI.** Urlopy w armji również z dniem jutrzejszym zostają cofnięte, a przebywający na urlopiach zostaną odwołani do swych oddziałów. Niema jednak mowy o powołaniu do szeregów jednego lub kilku roczników zwolnionych, ani o przedterminowym wcieleniu

najbliższego rocznika. Ze zwiększeniem zarządzeń wojskowych postanowionych w dniu dzisiejszym, rząd francuski oczekuje na oficjalne stwierdzenie uchybienia niemieckich przez Radę Ligi Narodów. Wówczas to kierownicy polityki francuskiej zastanowią się nad wzmocnienie planu zarządzeń bezpieczeństwa niezależnie od sankcji, których domagać się będzie Genewa. Należy przypomnieć, że w wyniku ogłoszonej w dn. 16 marca roku ub. ustawy wojskowej, wprowadzającej w Niemczech obowiązkową służbę wojskową, Rada Ligi Narodów przyjęła opracowaną w Stresie rezolucję, potępiającą wszelkie jednostronne wypowiedzenie zobowiązań międzynarodowych i uchwalającą przeciwko państwu naruszającemu je stosowanie zarządzeń ekonomicznych i finansowych.

„Przedewszystkiem nie należy tracić głowy“

W Belgji niepokój i wyczekiwanie

Bruksela, 7. 3. (PAT). Dziś o godzinie 9,45 rano charge d'affaires poselstwa niemieckiego złożył wizytę ministrowi spraw zagr. van Zeelandowi, któremu notyfikował, że rząd niemiecki wypowiedział traktat lokarnański z jednoczesną reokupacją wojskową zdemilitaryzowanej strefy nadreńskiej. Rozmowa

charge d'affaires niemieckiego z min. van Zeelandem trwała bardzo krótko. Minister oświadczył charge d'affaires, że Belgja zastrzega sobie prawo zajęcia w tej sprawie stanowiska. Natychmiast po tej wizycie premier i minister spraw zagranicznych van Zeeland odbył dłuższą, blisko jednogodziną konferencję z

ministrem obrony narodowej Devezem i ministrem bez teki Simonsem, byłym wielokrotnym ministrem spraw zagranicznych. Na poniedziałek rano zwołano specjalne posiedzenie rady ministrów.

Po odbytej z premierem naradzie, interpelowany przez dziennikarzy minister obrony narodowej oświadczył: „Przedewszystkiem nie należy tracić

głowy, niema bowiem ku temu powodów”.

Wiadomość o wypowiedzeniu przez Niemcy traktatu lokarneńskiego i o wojskowej reokupacji zdemilitaryzowanej strefy nadreńskiej wywołała w Belgji bardzo silne wrażenie i pewien niepokój.

rodajnych. W chwili obecnej sygnalizować można jedynie nastroje opinii publicznej, która w decyzji rządu Rzeszy dopatruje się dla Włoch stron korzyst-

nych, ponieważ decyzja ta stawia mocarstwa wobec wielkiego zagadnienia europejskiego, które z konieczności usunąć musi na plan dalszy kwestję abisyńską.

Waszyngton... oczekuje na reakcję ze strony Francji

Zajęcie strefy nie naruszyło żadnego traktatu ameryk.-niemieckiego

Waszyngton, 7. 3. (PAT). Koła polityczne są zgodne z tem, iż krok Niemiec jest brzemienny w poważne możliwości i stanowi bezpośrednie wyzwanie Francji. Waszyngton oczekuje reakcji ze strony francuskiej z największym zainteresowaniem. Sekretarz stanu Hull odmówił omawianie posunięcia rządu niemieckiego, zaznaczył jedynie, że amba-

sador St. Zjedn. w Berlinie jest w stałym kontakcie z departamentem stanu informując go o przebiegu wydarzeń. Oficjalne czynniki departamentu stanu podkreślają, że zajęcie przez Niemcy strefy zdemilitaryzowanej nie narusza żadnego traktatu pomiędzy Niemcami a St. Zjednoczonymi.

Londyn przerzuca ciężar decyzji na Genewę

W Anglii wystąpienie Niemiec wywołało olbrzymie wrażenie

Londyn, 7. 3. (PAT). Wystąpienie kanclerza Hitlera wywołało w Londynie olbrzymie wrażenie.

W kołach rządowych podkreślają, że Hitler występuje w sposób jednostronny, jako arbiter w sprawie paktu lokarneńskiego. Ewentualność powrotu Niemiec do Ligi Narodów oraz możliwość wzmocnienia w ten sposób autorytetu Ligi i podstaw zbiorowego bezpieczeństwa, oceniane są przez brytyjskie sfery miarodajne przychylnie.

Gabinet brytyjski, który zebrać się miał w poniedziałek rano, nie przyspiesza swego posiedzenia i zbierze się w przewidzianym terminie w poniedziałek. W poniedziałek popołudniu Eden ojadzie do Genewy, aby wziąć udział nie tylko w posiedzeniu komitetu 13-tu, ale prawdopodobnie i w posiedzeniu Rady Ligi Narodów, która, jak tu powszechnie utrzymują, zostanie zwołana na sesję nadzwyczajną, prawdopodobnie w czwartek.

Przez swoje dzisiejsze wystąpienie Hitler jednym pociągnięciem przekreślił zarówno dezyderaty Flandina, jak i demarche Edena u ambasadora Rzeszy i wytworzył nową sytuację, dającą W. Brytanji możliwość wszczęcia rokowań o położeniu międzynarodowemu na szerszej płaszczyźnie. Gdy gabinet brytyjski zbierze się w poniedziałek, to nie będzie miał już przed sobą konieczności zastanawiania się nad sprawą pomocy brytyjskiej dla Francji, lub nad kwestją poszukiwania dróg kompromisowych z Niemcami,

lecz ofertę Hitlera, dającą możliwość przetrzucenia ciężaru decyzji z Londynu na Genewę, co rządowi brytyjskiemu jest zawsze na rękę.

Rzym nie zareagował

Opinia włoska dopatruje się w wystąpieniu niemieckim — własnych korzyści

Rzym, 7. 3. (PAT). Wypowiedzenie przez Rzeszę niemiecką traktatów lokarneńskich nie wywołała dotychczas reakcji ani ze strony prasy faszystowskiej, ani ze strony włoskich czynników mia-

W Bukareszcie przepowiadają wojnę

Bukareszt, 7. 3. (PAT). Deklaracja kanclerza Hitlera i wiadomości o kroku niemieckim określane są tu jako coup de theatre. Pisma wydały dodatki nadzwyczajne, podkreślające w sensacyjnych tytułach powagę sytuacji.

Jeżeli i ten ostatni zamach niemiecki pozostanie bez skutków — pisze „Adeverul” — co jest prawdopodobne, nastąpi Anschluss, a później nieunikniona wojna.

Dziś min. Eden wygłosi doniosłe oświadczenie rządu brytyjsk.

Ministrowie spraw zagran. 4-ch mocarstw lokarneńskich konferować będą jutro w Paryżu

Londyn, 8. 3. (PAT). W brytyjskim Foreign Office trwała dziś przez cały dzień gorączkowa praca.

Przed południem min. Eden przyjął ambasadora Francji Corbin'a, który w imieniu rządu francuskiego zaprosił brytyjskiego ministra spraw zagranicznych na konferencję ministrów spraw zagranicznych 4-ch mocarstw lokarneńskich. Amb. Corbin poinformował min. Edena również o postanowieniach powziętych przez gabinet francuski.

W godzinach popołudniowych min. Eden przyjął powtórnie ambasadora Corbin'a i zakomunikował mu, że przyjmuje zaprosze-

nie rządu francuskiego i że weźmie udział w naradzie, jaką rząd francuski zwołuje do Paryża na wtorek. Odjazd min. Edena do Paryża będzie mógł jednak nastąpić dopiero w poniedziałek wieczorem, albo najpóźniej we wtorek we wczesnych godzinach rannych samolotem, albowiem min. Eden wygłosi jutro, w poniedziałek popołudniu w Izbie Gmin enuncjację rządu brytyjskiego, w której sprecyzuje zasadnicze stanowisko Wielkiej Brytanji wobec wystąpienia Hitlera.

Jak zapewniają w kołach dobrze poinformowanych, deklaracja min. Edena skła-

dać się będzie z 2-ch części: w pierwszej min. Eden w stanowczy sposób potępi metody działania Niemiec i stwierdzi, że Niemcy pogwałcili postanowienia lokarneńskie które dobrowolnie przyjęły. Min. Eden zaznaczył ma również, że akcja kanclerza Hitlera, który jednostronnie ustanawia po postaciu faktów przesądzonych to, co równocześnie ma być przedmiotem negocjacji utrudnia wszelkie negocjacje, albowiem stawia pod znakiem zapytania kwestję dotrzymania przez Niemcy rezultatów tych negocjacji.

Po tych zastrzeżeniach formalnych co do metody postępowania Niemiec, min. Eden podkreślił ma jednak, że o ile kanclerz Hitler dałby przekonujące dowody szczerości swoich zamierzeń i propozycjom pokojowym, to propozycje te — zdaniem rządu brytyjskiego stanowiąby pozytywną płaszczyznę dyskusji celem znalezienia podstawy dla stabilizacji pokoju w Europie. Trudno narazie domyślać się, jakiego rodzaju dowody rząd brytyjski uznałby ewentualnie za przekonujące. Możliwe, że rząd brytyjski, biorąc za punkt wyjścia oświadczenie Hitlera, że wejście wojsk niemieckich do strefy zdemilitaryzowanej stanowi jedynie akt symboliczny, postawi za warunek, aby po dokonaniu aktu symbolicznego wojska te zostały wycofane.

Decyzja Niemiec a Polska

Komentarz ag. „Iskra” do ostatniego wystąpienia Rzeszy

Ajencja „Iskra” otrzymała z kół miarodajnych następujące wyjaśnienie na temat mowy kanclerza Rzeszy niemieckiej:

Od dłuższego czasu można było zauważyć, że nastroje rządu Rzeszy nie wykazują żadnej szczególnej animozji w stosunku do zachodnich sąsiadów Niemiec, t. j. Francji i Belgji, natomiast sowiecka polityka Francji, a zwłaszcza pakt sowiecko-czeskosłowacki uważany był przez rząd Rzeszy za akcję polityczną, której nie uzasadniało ogólnoeuropejskie poszukiwanie stabilizacji pokoju, a więc za próbę stworzenia grupy państw, prowadzących politykę, której ostrze zwrócone było wyraźnie przeciw Niemcom. Naskutek tego należało się liczyć z tem, że tego rodzaju układy polityczne muszą spotkać się z reakcją rządu Rzeszy. Wskazywały na to różne wypowiedzenia niemieckich mężów stanu.

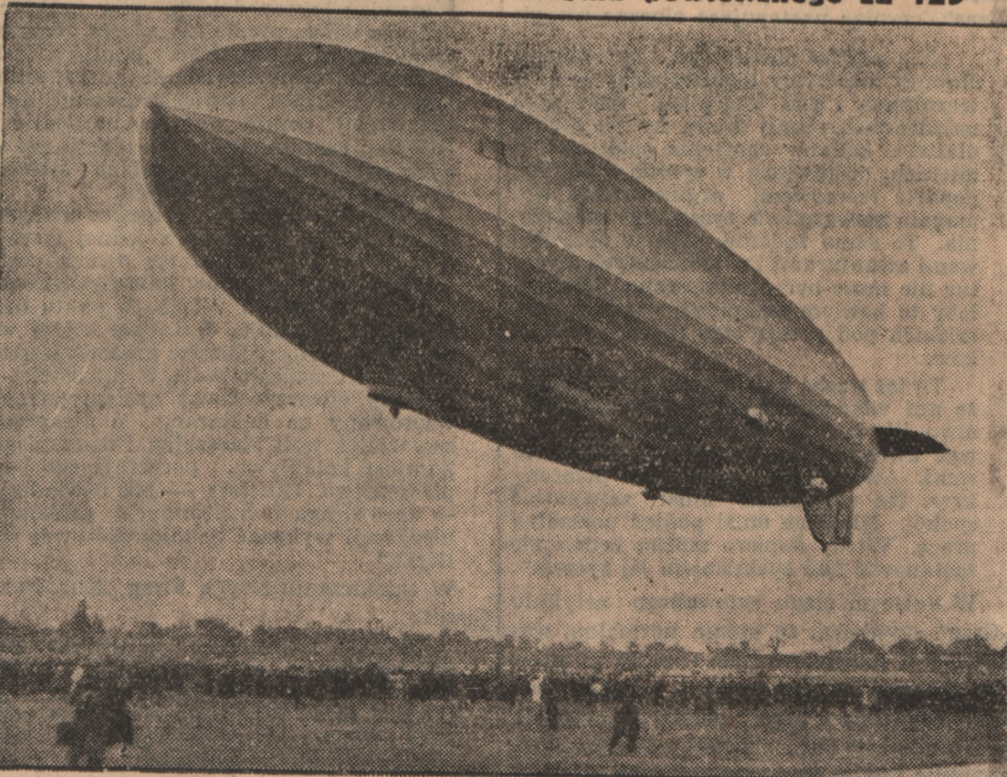
Reakcja nastąpiła w formie bardziej bezpośredniej, niż tego oczekiwano. Jest to fakt, który niewątpliwie zaważy na sytuacji europejskiej. Decyzje powzięte przez rząd Rzeszy w stosunku do stre-

fy zdemilitaryzowanej nadreńskiej i układów lokarneńskich wywołują niewątpliwie ze stosunku rządu berlińskiego do zachodnich problemów — zważywszy fakt, że stosunki polsko-niemieckie zostały uregulowane drogą bezpośredniego układu. Niemniej jednak znacznie obecnych wydarzeń jest tak wielkie, że polityka polska śledzić musi z najwyższym zainteresowaniem rozwój wypadków. Czynić to musi nie dlatego, żeby wnosiły one nowe elementy do stosunków sąsiedzkich polsko-niemieckich, lecz z tego powodu, iż chodzi tu o zasadniczy układ stosunków politycznych w

Europie, wobec których rząd polski, mimo powściągliwości swej polityki zagranicznej nie może pozostać obojętnym.

Polityka rządu polskiego w obecnych czasach komplikacji i dość znacznego zamieszania międzynarodowego poszukiwała zawsze rozwiązań praktycznych i jasnych. Dlatego też nie trudno będzie ustalić linję jej postępowania, która opierać się będzie niewątpliwie na podstawie wytycznych określonych i zadeklarowanych publicznie, a nie na zawilgłych formułach procedur i paragrafów, które w rzeczywistości w ciągu ostatnich lat życie międzynarodowe.

Start nowego niemieckiego olbrzyma powietrznego LZ 129

Swieżo ukończony olbrzymi sterowiec niemiecki LZ 129 odbył swój pierwszy próbnny lot nad jeziorem Bodenskim

Prasa niemiecka o „pokojowej” deklaracji Hitlera

Berlin, 8. 3. (PAT). Dzisiejsza prasa poranna zajmuje w dalszym ciągu stanowisko do wczorajszej deklaracji kanclerza.

Na łamach „Voelkischer Beobachter” oświadcza Rosenberg, że walka o suwerenność Niemiec została ukończona. Przestrzega on Europę przed „nieopanowaniem namiętności”. „Pokojowe propozycje kanclerza stanowią przeciwwagę złamania Locarna przez pakt francusko-sowiecki”.

„Berliner Boersen Ztg.” dopatruje się istoty oświadczenia kanclerskiego w „uroczystym zrzeczeniu się pretensyj terytorjalnych”.

„Germania” pisze: „Niemcy stworzyły jasną sytuację, która przyczyni się do pokojowego dalszego rozwoju wypadków”.

42, 43 i 44 artykuły traktatu wersalskiego

Podajemy poniżej tekst artykułów 42, 43 i 44 traktatu wersalskiego, naruszonych obecnie przez Niemcy przy wkroczeniu do strefy zdemilitaryzowanej.

Dział 3-ci

brzeg lewy Renu

Artykuł 42.

Zabrania się Niemcom utrzymywania lub budowy fortyfikacji tak na lewym brzegu Renu, jak na brzegu prawym na zachód od linii, wytkniętej na 50 kilometrów od strony wschodniej tej rzeki.

Artykuł 43.

W pasie przez art. 42 przewidzianym wzbронione są również: utrzymywanie lub gromadzenie sił zbrojnych bądź na stałe, bądź czasowo, a także wszelkie ćwiczenia wojskowe jakiegokolwiek rodzaju oraz zachowywanie wszelkich materialnych ułatwień mobilizacyjnych.

Artykuł 44.

Pogwałcenie przez Niemcy w jakikolwiek sposób przepisów art. 42 i 43 uważane będzie jako dokonanie aktu nieprzyjacielskiego w stosunku do mocarstw, które położyły podpisy swe na traktacie niniejszym, oraz jako czyn, zmierzający do zakłócenia pokoju świata.

„Życie nasze dla Polski“

Zjazd „najbliższych obok legionów wychowanków“ Komendanta

W sobotę o godz. 16-tej w sali Resursy Obywatelskiej rozpoczął się trzeci walny zjazd delegatów Związku Peowiaczków.

Na uroczystość otwarcia zjazdu przybył p. premier Marjan Zyndram-Kościałkowski, generalny inspektor sił zbrojnych gen. dyw. Rydz-Śmigły, pp. ministrowie gen. Kasprzycki, Raczkiewicz, Górecki i Poniatowski, płk. Walery Sławek, wicemarszałkowie Sejmu Schaezel, Miedziński i Podoski, prezes Banku Polskiego Koc, wojewoda Jaroszewicz.

Wchodzących na salę p. premiera i generalnego inspektora sił zbrojnych w

towarzystwie pp. ministrów powitał Peowiacy niemiłkącymi okrzykami na ich cześć.

Obrazy zagał prezes Podoski, proponując na przewodniczącego zjazdu p. Stanisława Gulińskiego (Siedlce). Po ukonstytuowaniu się prezydium, uczczone pamięć Marszałka Józefa Piłsudskiego przez powstanie i dłuższą chwilę milczenia. Skolei zabrał głos z miejsca gen. Rydz-Śmigły, oświadczając, że „chce powiedzieć kilka słów — prosto przywitać zjazd — nie wychodząc na mównicę“.

Burza oklasków wita gen. Rydza-Śmigłego

Po tej zapowiedzi zerwała się burza oklasków i okrzyków „Niech żyje“. Po długotrwałej owacji uczestników zjazdu na jego cześć, gen. Rydz-Śmigły oświadczył:

„Chcę tylko stwierdzić, witając wasz zjazd, jak bardzo jestem rad temu, że mogę się znaleźć przynajmniej na kilkanaście minut wśród was, w waszym koleżeńskim gronie, a pozatem chcę stwierdzić rzecz drugą: Jestem również bardzo rad, że umiecie i chcecie pielęgnować swe dawne i piękne tradycje

żołniersko-obywatelskie, że chcecie nie tylko trwać i istnieć w Polsce, ale w poczuciu tej siły, która w was jeszcze najpewniej, bez wątpliwości tkwi, chcecie to swoje istnienie zadokumentować, biorąc na swe barki odpowiedni ciężar pracy dla Ojczyzny. Życzę wam powodzenia serdecznie.“

Oświadczenie gen. Rydza-Śmigłego powitano ponownie hucznymi oklaskami i żywiołowymi okrzykami na cześć generalnego inspektora sił zbrojnych.

Przemówienie premiera Kościałkowskiego

Następnie z trybuny wygłosił przemówienie p. premier Marjan Zyndram-Kościałkowski:

Koledzy!

W roku bieżącym minie 22 lata od chwili powstania zwartych szeregów peowiackiej braci. Szmat polskiej drogi jest za nami. Przeszliśmy razem chwile dobre i złe. Przeszliśmy chwile klęsk, radości i triumfu. Zaczęliśmy ten marsz po drodze do Niepodległości, Potęgi i Wielkości Polski Z ROZKAZU I POD ROZKAZAMI MARSZAŁKA, — obecnie kończyć go będziemy w myśl Jego wskazań — BEZ NIEGO. Przysiędźcie, złożone w r. 1914, że w pracy dla Polski nie ustaniemy, wierni pozostać musimy, pracę naszą dla niej przerwać nam może tylko ŚMIERĆ. Honorom naszym stała się wierność ideologii WIELKIEGO WODZA.

Nie chcemy być weteranami, rozamiętywującymi tylko naszą piękną przeszłość, musimy pozostać nadal ludźmi Przyszłości i Czynu. Szeregi nasze są jednak zbyt szczupłe, by ogrom prac, które Polska wykonać musi, mogły być wykonane tylko przez nasze legionowo-peowiackie szeregi. W pracach naszych musimy szukać rozszerzenia ich przez ludzi dobrej woli, ożywionych tą samą ideą, która w nas płonie — ŻYCIE NASZE DLA POLSKI. Zakres pracy jest olbrzymi.

Moralnie i materialnie mobilizuje się cały świat. Nam stać beczynnie nie wolno. Odwrotnie — wysiłek nasz potężniejszy być musi od innych narodów, a tempo pracy naszej większe. Wyrównać wielką szczybę w państwowości naszej z poprzedniego wieku, dorównać, a nawet wyprzedzić w marszu narody, których życie państwowe nie przerwane było — to trudna rzecz. Ale jeżeli spojrzymy wstecz i zrobimy bilans pracy dokonanej, to zobaczymy, jak wielką jest już odbyta przez nas droga. Z niczego zbudowaliśmy własne państwo. Stworzyliśmy w ogniu walki potężną, wspaniałą, prawdziwie rycerską armję. Zbudowaliśmy podstawowe zasady naszego ustroju, uchwaliliśmy Konstytucję, ustaliliśmy własną, niezależną politykę skarbową. Wyszliśmy na świat szeroki poprzez własny port. Polityką naszą gospodarczą, rolną i mniejszościową stworzyliśmy warunki pewności, że w razie gdyby ziemi naszej zagrażał miał wróg, to w jej obronie staną wszyscy obywatele państwa, niezależnie od przynależności do tych, czy innych grup społecznych, niezależnie od wyznania i narodowości, wierząc, że bronią własnego

stanu posiadania materialnego i moralnego. Przy takim nastawieniu psychicznym blisko 34 milionów obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, nic jej grozić nie może. Umieliśmy zwyciężać bezmała nieuzbrojonymi rękoma. Dziś tworzymy i tworzyć będziemy wszystkie potrzebne środki technicznej walki.

Aresztowanie członków Stronnictwa Narod. za... rabunki i kradzieże

W Krzepicach w powiecie częstochowskim osadzeni zostali w areszcie Piotr Janik, członek Stronnictwa Narodowego w Dankowicach i Jan Zajac, również członek Stronnictwa Narodowego. Obaj zostali aresztowani za rabunki i kradzie-

Peowiacy!

Jesteście razem z legionistami najbliższymi wychowankami Komendanta. Stanowicie przeto razem z nimi czynną straż Wielkości Narodu, zbrojną w najwyższe przesłanki ideowe. Stanowicie najlepszą rękomię utrzymania spuścizny po Wielkim Marszałku, rozszerzenia i zwiększenia jej i wreszcie przekazania Polski tym rocznikom nowego pokolenia, które dawać będą istotną gwarancję dalszej realizacji jej wielkości w myśl czynów i wskazań Józefa Piłsudskiego.

O kontakt z nowym pokoleniem

Odtwórcie sobie siebie samych w latach, rozpoczynających waszą walkę o Wolność i Niepodległość. Wniknijcie głęboko w waszą ówczesną psychikę, w waszą radość i smutki, wątpliwości wasze i wasze młodzieńcze, nierozważne częstokroć, ale nacechowane dobrą intencją poczynania. Pamiętajcie, że te same cechy charakteru przysługują w

Rok najstraszliwszej straty

Rok nasz sprawozdawczy, który minął, jest rokiem najstraszliwszej dla nas wszystkich straty. Odszedł od nas Marszałek Piłsudski. Pamiętajcie, koledzy, jak przeżywalimy lata 1917—1918, wtedy, gdy nam zabrano Komendanta do magdeburskiej twierdzy. Zdziesiątkowane nasze szeregi pod wodzą ówczesnego pułkownika, generała Rydza-Śmigłego zwały się, zeszlusowały. Zaciśnięliśmy zęby i pięści, poprzysięgliśmy wytrwałość, graniczącą z niezłomnym uporem. Nie zachwialiśmy wiary naszej w zwycięstwo we własne nasze siły i moc.

Chore kobiety osiągać przez użycie naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa lekkie wypróżnienie, przyczem połączone to jest nieraz z nadzwyczaj dobroczynnym działaniem na chore organy. Zalecana przez lekarzy.

latach młodzieńczych każdemu pokoleniu i że najwyższym rozumem jest umiejętność bezpośredniego zbliżenia i nawiązania duchowego kontaktu pokolenia starszego z nadchodzącym — młodszym. Trzeba umieć wczuć się w potrzeby tego pokolenia, jego ideały, jego zalety i wady. Trzeba umieć wyszukiwać i pogłębiać jego wartości psychiczne oraz pomniejszać jego wady. Zważywszy to wszystko, zbliżcie się do niego. Ogarnijcie nadchodzące pokolenia serdeczną troską i życzliwością, począwszy od tych najmłodszych, od tych, co pierwszy swój krok organizacyjny w harcerstwie stawiają i nie zapominajcie o tych, co mają już tylko ostatnie lata swojej beztrudnej młodości, a którzy lada chwila wejdą w kierat, codziennej, żmudnej, praktycznej pracy. Na jednej z najbliższych konferencji władz naszego Związku zagadnienie to postawię, jako pierwszy punkt porządku dziennego. Dziś zwracam się tylko o to do was, aby ono stało się permanencją na porządku dziennym waszego myślenia.

Zapomnieliśmy o wszystkich wewnętrznych, jeżeli takowe gdziekolwiek były, niesnaskach i nieporozumieniach — stały się one odrazu błahie i nieistotne. Nie zbrakło z nas nikogo w ciężkiej pracy. I dlatego z radosną dumą meldowaliśmy Komendantowi Piłsudskiemu w listopadzie 1918 r. wyniki naszej pracy i dlatego też w ciągu paru dni zaledwie, już pod jego bezpośrednimi rozkazami, uwolniliśmy Polskę od najeźdźców, wywalczając jej Niepodległość.

Peowiacy! 12 maja 1935 r. odszedł od nas Komendant Piłsudski nazawsze. Byliśmy, jesteśmy i będziemy jego niezłomnymi żołnierzami.

Komendantem Głównym Związku Peowiaczków pozostaje ten sam, którego znaleźcie spod Nidy i spod Konar, spod Jablonki i Kukli, z lat 1917—1918 peowiackiej pracy, z listopada 1918 r., spod Wilna, Dynaburga i Kijowa — ten sam obywatel Rydz-Śmigły, dzisiejszy generalny inspektor sił zbrojnych Polski. Otoczmy Go serdecznością i miłością, wzniesmy na Jego cześć okrzyk „Niech żyje“.

Okrzyk ten zgromadzeni wielokrotnie powtórzili.

Po przemówieniu p. premiera przewodniczący zjazdu odczytał depeşe nadesełane na zjazd od pani Marszałkowej Piłsudskiej, p. marszałka Senatu Prystora, pp. wojewodów Józefskiego i Kirtiklisa, Związku Strzeleckiego, Zw. Legionistów Polskich, Zw. Oficerów Rezerwy i in.

W imieniu klubu dyskusyjnego posłów i senatorów, uczestników walk o niepodległość pozdrowił zjazd senator Sieroszewski, życząc mu owocnych obrad.

W dalszym ciągu zjazdu, p. minister Przem. i Handlu gen. dr. Górecki wygłosił referat o sytuacji gospodarczej w Polsce.

P. minister Górecki zobrazował krótko obecną sytuację gospodarczą, analizując jej przyczyny i skutki. Mówca podkreślił konieczność walki z trudnościami ekonomicznymi dla przezwyciężenia kryzysu, stwierdzając, że już dotychczasowe wysiłki Rządu w tym kierunku dały wiele dodatnie wyniki. Omówił przytem zagadnienia bezrobocia, konsumpcji, kapitalizacji wewnętrznej i budżetu.

„Mamy dziś wszelkie dane ku temu — oświadczył min. Górecki — że wchodzimy dzisiaj w nowy okres. Okres umacniania pozycji mamy już za sobą, a rozpoczyna się okres akcji ofensywnej, w którym wyteżyć musimy wszystkie nasze siły.“

Po podkreśleniu niezwykle pomysłnego objawu, wzmagającego się związku Polski z jej morzem, mówca zakończył życzeniem, by i w obecnym wielkim dziele Peowiacy szli, jak zawsze, w pierwszym szeregu.

Po przerwie przystąpiono do obrad zjazdowych.

GŁOSY I ODGŁOSY.

Awanturami nic się nie osiągnie

(ow) Niezmiernie aktualna jest obecnie kwestja rewizji opłat na uczelniach akademickich. Domaga się tego młodzież studująca, jednak podejście jej do sprawy jest zgoła fałszywe i zdolne jest raczej wywołać odwrotny skutek. Pod wpływem takich, czy innych podszeptów, młodzież daje się prowokować do gwałtownych wystąpień, co skolei prowadzi do zawieszania wykładów i w konsekwencji grozi części studentom utratą roku studjów.

Zagadnieniem opłat akademickich zajmuje się w ostatnim numerze warszawski „Czas“, czyniąc następujące słuszne uwagi:

„Nie można powiedzieć, by rzekomi obrońcy młodzieży akademickiej najskuteczniejszą i pod względem moralnym najzdrowszą obrali drogę, by jej studia ułatwić. Żądanie obniżenia opłat akademickich, postawione w sposób spokojny, poparte rzeczowymi argumentami, wymagało niewątpliwie życzliwego rozważenia. To samo żądanie, poparte obrzydliwymi awanturami i w obliczu tych awantur nie może być dyskutowane. Oznaczałoby to bowiem ustąpienie władz akademickich pod presją tego rodzaju wybryków.“

To też trzeba kategorycznie stwierdzić, że ani władze uczelniane, ani Ministerstwo W. R. i O. P. nie mogą rozpatrywać kwestji opłat w związku z awanturami. Awanturom musi być położony kres. Na uczelniach musi zapanować spokój. Młodzież musi podjąć normalną pracę. Wtedy dopiero można będzie się zastanowić nad spełnieniem jej życzeń.“

W dalszym ciągu cytowanego artykułu „Czas“ stwierdza, że opłata normalna, wynosząca w pierwszym roku studjów zł. 310, — jest wprawdzie zbyt wysoka, jednakże wobec stosowania z reguły daleko idących ulg w stosunku do znacznej liczby studujących, znajduje pewne uzasadnienie, jako czynnik ograniczający przeciążenie naszych uniwer-

sytetów. Jednostki zdolniejsze bowiem tak, czy owak liczyć mogą na przyznanie im opłaty ulgowej, a wysokość opłat akademickich nie kładzie tamy w dążeniu do zdobycia wiedzy tej części młodzieży, która później przez twórczą pracę wróci państwu poniesione dla niej koszty.

Zarówno Janik jak i Zajac znani są jako zawodowi przemytnicy i byli już niejednokrotnie karani.

Zamias! kolektywu — dwustronne paktu

Na marginesie ostatnich doniosłych wypadków w Rzeszy niemieckiej „Kurjer Poranny“ przytacza następujący komentarz:

„Moment wysłania przez rząd Rzeszy noty do sygnatarjuszy paktu reńskiego, zawiadamiającej ich o nieuznawaniu postanowień lokarnieńskich, co w praktyce oznacza zniesienie 50 km. strefy demilitaryzowanej, został obrany według wszelkich zasad taktycznych. Zaskoczył entuzjastów traktatu sowiecko-francuskiego, przywrócił pełnię honoru narodowego Rzeszy i zaszachował jednocześnie głównych partnerów lokarnieńskich szeroką skalą propozycji pokojowych.“

Gotowość zawarcia: 1) paktu nieagresji z Francją i Belgią, z jednej strony, i to nawet pod gwarancją dwóch pozostałych sygnatarjuszy paktu reńskiego, t. j. W. Brytanji i Włoch, 2) paktu nieagresji z Holandją, 3) Litwą, której we wrześniu w Norymberdze grożono jeszcze siłą, 4) z Czechosłowacją, 5) z Austrią, — miałyby stworzyć nowy system pokoju, wzorowany na deklaracji o nieagresji zawartej z woli Marszałka Piłsudskiego. Zamias! kolektywu, poręczającego bezpieczeństwo, kanclerz — jak oświadczył — chce drogą dwustronnych paktów o nieagresji wykazać pokojowość swej polityki.“

W zakończeniu swych uwag „Kur. Por.“ pisze:

„Świat najbardziej zainteresowany jest propozycją powrotu Niemiec do Ligi. Polska, prowadząca konsekwentnie wytyczoną przez Wielkiego Marszałka politykę pokoju i rozsądnej współpracy międzynarodowej, ustosunkuje się pozytywnie do każdej akcji nawrądo cementującej pokój.“

Gest min. wojny Rzeszy

w dniu „uczczenia pamięci bohaterów“

Berlin, 8. 3. (PAT). W dniu dzisiejszym w godzinach południowych odbyła się w Berlinie w operze państwowej uroczystość z udziałem kanclerza Hitlera z okazji „Dnia uczczenia pamięci bohaterów“.

Na uroczystości tej wygłosił minister wojny Rzeszy generał pułkownik von Blomberg następujące przemówienie:

Z niewygasłą wdzięcznością myślimy w dniu dzisiejszym o krwi przelanej przez naszych poległych ojców i braci.

W tym pełnym powagi dniu chcemy wyjść poza granicę narodów i państw, chcemy wyrazić naszą wdzięczność dzielnym żołnierzom naszych dawnych sprzymierzeńcom, a szacunek — niemniej dzielnym przeciwnikom naszym w wojnie światowej.

Potoki ich krwi nawołują całą ludzkość do zapomnienia o nienawiści i kłamstwie i do służenia idei pokoju w atmosferze wzajemnego szacunku i sprawiedliwości. Tego ducha prawdziwej rycerskości widzieliśmy my Niemcy w pierwszym żołnierzu światowego mocarstwa, którego śmierć pograżała niedawno naród brytyjski w głębokiej żałobie. W godzinie tej pamiętamy o Jego Królewskiej Mości zmarłym królu Wielkiej Brytanji, Jerzym 5-ym.

Z równym współczuciem przypominamy sobie dzisiaj godzinę śmierci innego wielkiego żołnierza — Marszałka Piłsudskiego, którego zgon na wiosnę zeszłego roku oplakiwał sąsiedzi naród polski. W osobie Marszałka Piłsudskiego widzimy my, Niemcy, nie tylko bohaterskiego bojownika, lecz także pioniera międzynarodowego porozumienia.

Obowiązkiem ludzkości jest nie zapomi-

Komisje lekarskie dla funkcjonariuszów państwowych

W Dzienniku Ustaw Nr. 17 z dnia 5 marca r.b. ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów o Komisjach lekarskich dla funkcjonariuszów państwowych. Na podstawie tego rozporządzenia komisje lekarskie są powołane do wydawania oceny:

- o trwałej niezdolności do służby,
- o czasie powstania i związku przyczynowym choroby (kalectwo) ze służbą państwową,
- o stopniu utraty zdolności zarobkowej,
- o przyczynach śmierci,
- o zupełnej niezdolności do służby państwowej,
- o potrzebie umieszczenia emeryta w zakładzie dla umysłowo-chorych.

Jednocześnie zostały ustanowione emerytalne komisje lekarskie dla funkcjonariuszów państwowych I i II-jej instancji, przy czym komisje II-jej instancji mają charakter komisji odwoławczych.

W skład komisji lekarskich wchodzi: przewodniczący — lekarz rządowy, powołany przez Ministra Opieki Społecznej, dwaj członkowie — lekarze, rządowi lub samorządowi, powołani przez wojewodę. W badaniu funkcjonariusza państwowego przez komisję lekarską II-jej instancji nie może brać udziału lekarz, który uczestniczył w badaniu tego funkcjonariusza przez komisję lekarską w I-jej instancji.

Nadzór nad komisjami lekarskimi wykonywa Minister Opieki Społecznej, który jednocześnie ustala regulamin wewnętrzny urzędowania tych komisji.

Pierze z drzewa wynalazł bydgoszczanin

Do urzędu patentowego zgłosił p. Herman Szmil z Bydgoszczy nowy wynalazek sztucznego pierza i puchu. Zarówno pod względem wagi jak i elastyczności nowy artykuł ma rzekomo nie ustępować naturalnemu pierzu. Artykuł ten nazwany przez wynalazcę ornitolem ma być wyrabiany ze zwykłych kawałków kory brzoźowej.

Chor Dana w Kiszyniowie

Dnia 2 marca odbył się w Kiszyniowie przy szczerze wypełnionej sali koncert chóru Dana. Chór wystąpił z b. udatnie dobrą repertuarem, wykonyując szereg nowych utworów w językach polskim, rumuńskim, rosyjskim, francuskim, angielskim i niemieckim. Rozentuzjowana publiczność wielokrotnie domagała się bisów.

nać o cierpieniach i nędzy wielkiej wojny, a obowiązkiem naszym jako frontowych żołnierzy jest przekazywanie młodej generacji prawdziwego obrazu wojny. My Niemcy nie szukamy nowej chwały dla naszych do zwycięstw przywykłych sztandarów. Chcemy pokoju, aby ostatecznie umocnić

zdobycze narodowo-socjalistycznej rewolucji.

Nadejdzie kiedyś w przyszłości dzień, w którym wspólnota narodu usunie na drodze akcji w porę rozpoczętej i pokojowej, powody do wojny, w tym dniu wspólnota ta usprawiedliwi rację swego istnienia.

Chroni i upiększa cerę PUDER ABARID

Nowy rząd Stojadinowicza

Dlaczego ustąpił gen. Zivkovicz?

Białogród, 8. 3. (PAT). W ciągu dzisiejszego popołudnia rząd podał się do dymisji.

Wieczorem został utworzony nowy gabinet z dotychczasowym premierem Stojadinowiczem na czele. Tekę spraw wojskowych na miejsce gen. Zivkovicza objął dotychczasowy szef sztabu generalnego gen. Maric. Dotychczasowy minister wychowania fizycznego Cvetkovic objął ministerstwo sprawiedliwości po ustępującym ministrze Miskulinie.

Białogród, 8. 3. (PAT). Dokonaną wczoraj rekonstrukcję gabinetu charakteryzuje

przedewszystkiem ustąpienie gen. Zivkovicza. Jak mówią, jest to wynik zarzutów, czynionych gen. Zivkoviczowi, iż popierał on opozycję stronników Jewticza przeciw polityce wewnętrznej Stojadinowicza.

Charakterystycznym też jest wejście do rządu Georgewicza z grupy kooperatywnych. Oznacza to, że grupa ta zerwała z Jewticzem i przeszła do obozu większości narodowej.

Nowy minister wojny gen. Maric był dowódcą garnizonu w Zagrzebju i cieszy się popularnością wśród Chorwatów.

Gdy w Polsce przedwiośnie olbrzymie śnieżyce we Włoszech

Niszczycielskie lawiny i kolarowe deszcze

Ostatnie silne opady śnieżne i deszcze w północnych Włoszech wyrządziły liczne szkody, szczególnie w dolinie Aosty. W górach spadły liczne lawiny.

W dolinie Lys 10 lawin zasypało wszystkie drogi. Miejscowość Cogne jest od dwóch dni wskutek osunięcia się olbrzymiej lawiny całkowicie odcięta od świata. Lawina zniszczyła przewody wysokiego napięcia, zasilające kolejkę górską oraz sieć elektryczną w kopalniach w Colonna i Locone. Przy naprawianiu przewodów 4 robotników zostało zasypa-

nych przez nową lawiną.

W niektórych okolicach Alp włoskich spadł żółty deszcz. W pobliżu Presolana spadł śnieg koloru czerwonego. Również na zboczach gór dokoła jeziora Garda zauważono czerwony śnieg.

Deszcz, który spadł w Limone w pobliżu jeziora Garda, był również zabarwiony na czerwono.

Komunikacja na drodze simplońskiej przerwana jest wskutek lawin. Robotnicy zatrudnieni są dniem i nocą przy usuwaniu olbrzymich mas śnieżnych.

Święto Kurban-Bajram w Paryżu

W meczecie paryskim obchodzono w obecności eksultana Marokka Mulej Hafida święto Kurban-bajram. Zarznięto kilka baranów i mięso ich rozdano ubogim.

Krwawa ofiara z byka w Polsce w dniu święta mahometańskiego

Z okazji święta mahometańskiego „Kurban Bajram“ duchowny Imam Kambier Smolski odprawił uroczyste modły w meczecie w Słonimie, poczem dopełniona została ofiara, przez ubój

byka na dziedzińcu meczetu. Mięso ofiary zostało podzielone między uboższą ludność tatarską w Słonimie.

Uroczystość ta ściągnęła do świątyni całą ludność tatarską Słonima.

Wybuch w włoskiej fabryce silników lotniczych

9 zabitych i 15 rannych

W sobotę o godz. 4 rano nastąpił wybuch w fabryce motorów lotniczych Isot. Wskutek nadmiernego ciśnienia nastąpił wybuch w kuźni, poczem ogień przenosił się do składów naft. Na 35 robotników,

znajdujących się przy palenisku kuźni, jest 9 zabitych i 15 rannych, z czego 4 ciężko. Straty są bardzo znaczne. Pożar niezwłocznie ugaszono.

Petarda w redakcji katowickiej

W ub. sobotę o godz. 14-tej w klatce schodowej między 1 a 2 piętrem w budynku przy ul. Batorego 4, gdzie mieści się redakcja dziennika „Polska Zachodnia“, podrzuceno petardę, której wybuch uszkodził podłogę i ściany klatki schodowej oraz szyby. W wyniku natychmiastowego pościgu ujęto kilka osób, wśród których rozpoznano jednego osobnika jako bezpośredniego sprawcę podrzucenia bomby.

Z Amba-Adzi na Tzellemti — szczyt o wysokości 4.500 m.

Agencja Stefani donosi z Asmary, że brygada erytrejska przekroczyła rzekę Takazze i zaczęła się posuwać naprzód w kierunku masywu Tzellemti, którego najwyższy szczyt ma 4.500 m. wysokości.

Addis Abeba wymarła

W obawie ataku samolotów, ludności wydano rozkaz opuszczenia miasta o godz. 6 rano. Zrana miasto wyglądało jak wymarłe. Część ludności opuściła już stolicę.

D'abacze chmur bez wind

Strajk windziarzy trwa nadal

Liczba strajkujących dozorców domowych i windziarzy wzrosła do 30.000, ogarniając 1828 domów. Od początku strajku aresztowano 114 osób. Do strajku przylączyło się około tysiąca pracowników 10 hoteli. Mer Nowego Jorku i podsekretarz stanu pracy odbyli konferencję z reprezentantami związków zawodowych. Osiągnięto porozumienie co do przerwania strajku w 40 domach. W pozostałych budynkach strajk trwa.

Lot przy temperaturze — 60 stopni C.

Moskwa 8. 3. (PAT). Lotnik sowiecki Szewczenko, który przeprowadził pewne ulepszenia w silniku, dokonał wczoraj lotu do stratosfery, ażeby przekonać się o działaniu ulepszonego silnika na znacznej wysokości.

Szewczenko wzniósł się na wysokość 10.380 m., gdzie temperatura wynosiła 60 stopni poniżej zera. Silnik działał zupełnie sprawnie. Cały lot trwał 1 godz. 20 min.

11 samolotów japońskich spłonęło

Z Tokio donoszą, że na lotnisku w Seulu wybuchł pożar, który zniszczył 9 hydroplanów oraz dwa samoloty. Straty oceniają na milion jen. Spalone wodnopłatowce właśnie ukończyły lot z Japonji do Korei i z powrotem.

Skradł 2 milj. milrejsów

Z Nowego Jorku donoszą, że w mieście Sioux Falls (południowa Dakota) 4 więźniów porwał dyrektora więzienia i usiłowało wywieźć samochodem. Wywiązała się strzelanina, podczas której dwóch więźniów zostało zabitych. Dyrektor więzienia zmarł wskutek odniesionych ran, zaś dwóch strażników zostało rannych.

Więźniowie uprowadzili dyrektora więzienia

Donoszą z Rio de Janeiro, że kpt. Gumerindo Toledo, kasjer państwowych zakładów amunicyjnych, otrzymał czek na sumę 2 miliony milrejsów na pokrycie różnych rachunków za nowe maszyny i przeróbki w tej fabryce. Kpt. Toledo podjął tę sumę w banku i zginał bez wieści.

Nie wyrzucać starych radioaparatów!

Posiadacze starych odbiorników powitają niewątpliwie z dużym zadowoleniem wiadomość o nowym udogodnieniu, wprowadzonym ostatnio przez firmę Philips przy sprzedaży superheterodyn „PHILIPS 525 A“.

Polskie Zakłady Philips S. A. upoważniły firmy radiotechniczne do przyjmowania starych radioaparatów na częściowe pokrycie należności za superheterodyny Philips 525 A, pozostała zaś suma może być rozłożona na dogodnie raty miesięczne.

Jak się dowiadujemy, można w ten sposób uzyskać za stary wysłużony odbiornik lampowy korzystną cenę, to też nie dziwnego, że akcja ta cieszy się wielkim zainteresowaniem.

Sport i Kultura Fizyczna

Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy

Wielka rewja gier sportowych w Toruniu

Kolejarze poznańscy zwyciężają pomorskich

Wczoraj w hali Okręgowego Ośrodka W. F. w Toruniu zmierzyły swe siły w grach sportowych reprezentacje Kolejowego Przystosowania Wojskowego okręgów poznańskiego i pomorskiego. Pomorze reprezentowane było przez najsilniejszy Klub Sportowy K. P. W. „Pomorzanin” z Torunia, natomiast okręg poznański reprezentowany był przez K. P. W. Poznań.

Zawody zaszczytliwi swoją obecnością p. gen. Thommee, dowódca Okręgu Korpusu VIII i p. płk. Klementowski, dyrektor Okręgowego Urzędu WF i PW, oraz prezes KPWiZ. Getler-Girtler.

Wyniki poszczególnych gier są następujące:

Siatkówka nań

POMORZE — POZNAŃ 2:0 (15:5, 15:12).

Początek nie zapowiadał zwycięstwa pomorzanek, które jak gdyby zbyt wielki czuli respekt przed przeciwnicami poznańskimi. Przy stanie 10:5 w pierwszym secie, wtedy kiedy zdawało się, że już nie nie uratuje nas od porażki, nasze panie skupiły się i z wielką zaciętością poczęły odrabiać punkt po punkcie, zdobywając kolejno 10 punktów i wygrywając pierwszego seta 15:10. W drugim secie toczyła się bardzo zacięta walka o każdą piłkę. Piękny finał Pomorzankę przyniósł im zwycięstwo w stosunku 15:12. Mecz należał do bardzo ciekawych i stał na wysokim poziomie.

Siatkówka nanów

POZNAŃ — POMORZE 2:1

(10:15, 15:12, 15:3).

Spotkanie zaczęło się od wielkiej sensacji w postaci stosunkowo łatwo wygranego pierwszego seta przez reprezentantów Pomorza w stosunku 15:10. W tym okresie świetnie zagrywał Bettejewski, który był najlepszym zawodnikiem obu zespołów. Drużyna poznańska jest bardzo wyrównana bez słabszych punktów. W drugim secie toczyła się niezmiernie zacięta walka, a piłka okresami przechodziła z jednej na drugą stronę przez długi czas, zanim która ze stron zdobyła punkt. Więcej szczęścia mieli poznańscy, którzy wygrali seta 15:12. Trzeci set prawie bez walki zdobyli coraz lepiej grający goście, którzy zapewnili sobie ostateczne zwycięstwo 2:1.

Koszykówka nań

POZNAŃ — POMORZE 16:2.

Poraz pierwszy ujrzelśmy w Toruniu panie grające w koszykówkę. W meczu pokazowym dwa razy po 10 minut zmierzyły się K. P. W. Poznań i K. S. „Pomorzanin” Toruń. Debjut torunianek wypadł naogół udanie, brak było jedynie zgrania co szczególnie odbijało się na tle poznańskich, które wzorując się na mistrzowskich umiejętnościach swych kolegów klubowych zagrały dobrze i pokazały ładne kombinacje w ataku.

Koszykówka panów

POZNAŃ — POMORZE 59:15

Drużyna K. P. W. Poznań, którą ujrzelśmy wczoraj w Toruniu, jest najlepszym zespołem w Polsce, dzierży mistrzostwo Polski i dalej legitymuje się zwycięstwami (jako reprezentacja Polski) nad mistrzem Europy Estonją, Lotwą, Tallinem. Pierwszy zespół kolejarzy poznańskich to nasza największa nadzieja olimpijska, po którym oczekujemy, jeśli nie mistrzostwa olimpijskiego, to najdalej drugiego miejsca. To co goście poznańscy wczoraj pokazali w Toruniu jest już umiejętnością na wielką miarę.

Sukces Jędrzejowskiej w Mentonie

Mentona, 8. 3. (PAT). Jędrzejowska odniosła w sobotę dalsze trzy sukcesy w spotkaniach tenisowych, a mianowicie:

W półfinale gry pojedynczej pań Polka ponownie pokonała Angielkę Stammers po bardzo zaciętej walce w stosunku 6:4, 8:6.

W półfinale gry podwójnej Jędrzejowska w parze z Angielką Noel pokonała dobrą parę angielską Stammers—Satterlith 6:4, 7:5. Wreszcie w ćwierćfinale gry mieszanej Jędrzejowska w parze z Niemcem Lundem pokonała parę angielską Weekes—Hilliard po zaciętej walce 6:3, 8:6, 7:5.

Sonja Henie zostaje aktorką filmową

Z Paryża donoszą, że Sonja Henie wyjechała w piątek niespodziewanie do Ameryki. W Nowym Jorku Sonja Henie ma podobno podpisać kontrakt na występy w Hollywood.

Z wielką satysfakcją patrzyło się na doskonałe zrozumienie się i wprost idealne zgranie tych pięciu ludzi. Reprezentacja Pomorza na tle tak wielkiego przeciwnika, stała zgóry na straconej pozycji, gdyż o wygranej marzyć mógł jedynie niepoprawny optymistą. Mimo to toruńczycy przegrali się dzielnie i chwilami byli przeciwnikami równorzędnymi.

Hazena

POZNAŃ — POMORZE 10:6.

Początek meczu przynosi ostry atak pomorzanek i zaraz odwet Poznania. Skończyło się jednak obustronnie na silnych

rzutach w słupki. Pierwsze opanowują się pomorzanki i już w krótkim czasie prowadzą 2:0. Poznańki silniejsze fizycznie, zaczynają grać ostrzej i zdobywają lekką przewagę, wyrównują i do przerwy prowadzą już 6:2. Po przerwie gra przybiera jeszcze na ostrości, w czym szczególnie cechują silne fizycznie poznańki, które przez to zdobywają dalszą przewagę.

Sędziował po wersalsku p. Kowalski, który przy każdej okazji lubował się w dyskusjach z zawodniczkami, no i wogóle dużo gadał, więcej aniżeli tego wymagały okoliczności.

Publiczności bardzo dużo co świadczy o coraz większym zainteresowaniu grami sportowymi.

Warszawa bije Brukselę w boksie 10:6

W Warszawie w wypełnionym do ostatniego miejsca gmachu cyrku rozegrano w niedzielę międzynarodowy mecz bokserski, między reprezentacjami Warszawy i Brukseli. Zwyciężyła reprezentacja Warszawy w stosunku 10:6.

W wadze muszej — Schellens przegrał z Rundsteinem przez techniczny k. o. w drugiej rundzie. Belg znalazł się dwukrotnie na deskach, a sędzia wobec zbyt wielkiej przewagi Polaka przerwał walkę.

W koguciej — Legrand odniósł niespodziewane zwycięstwo nad Rotholcem, mając znaczną przewagę w pierwszych dwóch rundach. W trzeciej Rotholc ostro finiszował, ale nie wystarczyło to nawet do wyniku remisowego.

W piórkowej — Rosenblum zwycięża Rogera, zbierając skutecznie punkty w zwarciu.

W lekkiej — walka między Vindee a Kozłowski zakończyła się wynikiem nierozstrzygniętym.

W półśredniej Van Alphen odniósł małe

przekonywujące zwycięstwo nad Jańczakiem.

W średniej — Pisarski odniósł wysokie zwycięstwo nad Lasensem.

W wadze półciężkiej Himpe zremisował z Dorobą.

W ciężkiej — Węgrowski pokonał niespodziewanie Robego. Belg, jak wiadomo, zremisował w Poznaniu z Piłatem, to też powszechnie uważano, że młody zawodnik warszawski stoi na straconej pozycji. Tymczasem już od pierwszej rundy Węgrowski ostro atakuje i do końca nie oddaje inicjatywy. Pod koniec pierwszej rundy Belg nadzieję się na cios Polaka i idzie na deski, gong przerywa walkę. W drugiej rundzie Belg jest jeszcze nieco zamroczony i z trudem utrzymuje się na nogach i dopiero pod koniec rundy przychodzi do siebie. W trzeciej rundzie Polak posyła znowu Belga na deski, ale niesłychanie wytrzymał Robe po chwili opanowuje się i w końcowej minucie ma nawet przewagę.

Mistrzostwa szermiercze O. K. VIII.

W dniach 7 i 8 marca odbyły się w bydgoskiej Szkole Podchorążych zawody szermiercze o mistrzostwo OK VIII oficerów i podoficerów. Poszczególne wyniki zawodów są następujące:

OFICEROWIE.

Szpada (I grupa): 1-sze miejsce por. Korprowski (CWKaw.); 2. por. Dąbrowski (65 pp.); 3. por. Dejowski (8 psk).

Szpada (II grupa): 1-sze miejsce por. Meźnicki (63 pp.); 2. por. Tott (S. Pchor. Art.); 3. ppor. Aleksieński (59 pp.).

Szabla (I grupa): 1-sze miejsce por. Korprowski (CWKaw.); 2. por. Dąbrowski (65 pp.); 3. por. Kodreński (67 pp.).

Szabla (II grupa): 1 miejsce ppor. Iżyński (16 p. ul.); 2. por. Tott (S. Pchor. Art.); 3. por. Pałka (CWKaw.).

PODOFICEROWIE.

Szpada (I grupa): 1 miejsce ogniomistrz Bieniecki (S. Pchor. Art.); 2. st. wachm. Śniegocki (CWKaw.); 3. st. wachm. Różycki (CWKaw.).

Szpada (II grupa): 1 miejsce plut. Konarski (67 pp.); 2. st. sierż. Dreszkiewicz (67 pp.); 3. sierż. Napieraj (61 pp.).

Szabla (I grupa): 1 miejsce wachm. Langiewicz (CWKaw.); 2. st. wachm. Różycki (CWKaw.); 3. ogn. Bieniecki (S. Pchor. Art.).

Szabla (II grupa): 1 miejsce plut. Konarski (67 pp.); 2. sierż. Napieraj (61 pp.); 3. st. sierż. Duszkiewicz (67 pp.).

Ponadto odbyły się ZAWODY FECHMISTRZÓW, w których zwyciężył i w szpadzie i w szabli wachm. Grzegorek z CWKaw.

Piłkarze już wyszli na boiska

MECZE PIŁKARSKIE W WARSZAWIE.

W Warszawie odbyły się w niedzielę dwa mecze piłkarskie z udziałem drużyn ligowych.

Warszawianka pokonała na swoim boisku czołową drużynę a-klasową „Pwat” w stosunku 4:1 (1:0). Bramki zdobyli Smoczek, Kniola, Stollenwerk i Pirycki.

Legia miała za przeciwnika czołową drużynę robotniczą K. S. Sarmate. Wynik brzmiał również 4:1 dla Legii. Bramki dla zwycięzców zdobyli: Łysakowski (2), Przędziecki i Drabiński, dla pokonanych jedyny punkt był dziełem Kasprzaka.

W ŁODZI.

Ligowa drużyna LKS rozegrała mecz towarzyski z ŁTSG, odnosząc zwycięstwo w stosunku 3:1.

W drugim meczu Wima pokonała Union Touring 3:1.

NA ŚLĄSKU.

Na Śląsku odbyły się również liczne spotkania towarzyskie i o puchar Dębu.

Mistrz Polski Ruch walczył z BBSV, wygrywając zdecydowanie 6:1 (3:0).

Naprzód z Lipin zremisował ze Slawią z Rudy 1:1.

O puchar Dębu odbyły się 3 mecze. Wszystkie zakończyły się wynikami remisowymi.

Dąb uzyskał z IFC wynik 2:2, 06 Katowice miały z Czarnymi wynik 2:2, a 06 Mysłowice uzyskał z Chorzowem wynik 1:1.

W Siemianowicach odbyły się trzy mecze wetero.

Hakoah bielski wygrał z klubem Giszowic 7:1.

KP Siemianowice zwyciężył Pogon 8:4. EKS Katowice rozgromił Pogon 1, w stosunku 27:41

Ligowa Garbarnia bawiła w niedzielę w Knurowie (na Śląsku), gdzie rozegrała mecz z miejscową Concordią, przegrywając 2:5 (1:2).

WE LWOWIE.

W niedzielę odbyły się we Lwowie pierwsze mecze piłkarskie o charakterze wybitnie treningowym.

Ligowa Pogon wygrała z Ukrainą 7:1 (3:1), a Hasmona pokonała Lwowiankę 6:1 (3:0).

W POZNANIU.

W zawodach piłkarskich, rozegranych w Poznaniu Warta ligowa pokonała drużynę HCP 6:4 (1:4).

W spotkaniu Legii z Pogonią zwyciężyła Legia 5:2 (2:2).

W KRAKOWIE.

W niedzielę odbyły się w Krakowie trzy mecze piłkarskie o charakterze towarzyskim. Cracovia na własnym boisku pokonała drużynę śląską Rozdzien — Szopienice 4:0 (3:0). Wisła pokonała Zwierzyniecki K. S. 4:1 (1:1). Rezerwa ligowej Garbarni zwyciężyła drużynę Makabi w stosunku 1:0, przyczem jedyna bramka padła w ostatnich minutach gry.

A W TORUNIU?

WKS „Gryf”, projektowane na ubiegłą niedzielę mecze piłkarskie musiał odwołać, gdyż Miejski Komitet WF i PW odmówił przydzielenia boiska miejskiego, aby się nie zniszczyło i aby znów przez cały rok nie trzeba było naprawiać, jak w roku ubiegłym. Nic więc dziwnego, że piłkarstwo toruńskie zaliczane dawniej do czołowych w Polsce, dziś upada. Niema gdzie grać, a o treningu nawet marzyć nie wolno. I to się nazywa popieranie sportu.

Mistrzostwa Polski w siatkówce pań

W. K. S. GRYF TORUŃ NA III MIEJSCU.

Częstochowa, 8. 3. (PAT). W sobotę i niedzielę odbyły się w Częstochowie finałowe rozgrywki w siatkówce o zimowy puchar PZGS.

W wyniku 2-dniowych walk, zwyciężył warszawski AZS, zdobywając mistrzostwo Polski i puchar. 2) Olsza — Kraków; 3) Gryf — Toruń; 4) Związek Strzelecki — Lwów; 5) HKS — Łódź; 6) SNT — Częstochowa.

Zawody lekkoatletyczne w Poznaniu

Poznań, 8. 3. (PAT). W Poznaniu odbyły się w niedzielę ogólnopolskie zawody lekkoatletyczne, z udziałem Kucharskiego.

Kucharski startował w biegach na 500 i 1000 mtr.

Na 500 m. zajął on pierwsze miejsce w czasie 1:14,2 przed Maleckim (Warta).

Na 1000 mtr. wygrał również Kucharski po walce z Janowskim. Czas Kucharskiego wyniósł 2:31,2, a Janowskiego — 2:51,6.

W trójskoku Hoffman (AZS) poprawił rekord Polski, uzyskując wynik 13,59 mtr. przed Kaszubskim 13,29.

Z ringów bokserskich Łodzi, Krakowa i Lublina

W meczu bokserskim, rozegranym w Łodzi Geyer pokonał Zjednoczone 10:6. Sensacją spotkania było łatwe zwycięstwo Miłkołajczyka nad Cyrankiem.

Rozegrane w Lublinie rewanżowe spotkanie bokserskie pomiędzy lubelskim Strzelcem a Radomskim Klubem Fabr. Broni zakończyło się wynikiem nierozstrzygniętym 8:8. W czasie meczu wydarzyły się dwa wypadki: Zieliński złamał rękę, a Olszewski przy upadku złamał zebro i został odwieziony do szpitala.

W niedzielę wieczorem odbył się w Krakowie mecz bokserski pomiędzy Śląskiem TKB z Świętochłowia a krakowską Wisłą. Zwyciężyli ślązacy 9:7.

Sensacją meczu było spotkanie Świrka z Mieczysławskim zakończone wynikiem remisowym.

Międzynarodowe konkursy hipiczne w Sopotach

Jak donosi gdański związek jeździecki, odbędą się w roku bieżącym międzynarodowe konkursy hipiczne w Sopotach w dniu 13 i 14 czerwca. Udział jeźdźców polskich i niemieckich jest już zapewniony. Do zainteresowanych innych państw, które dotychczas już startowały w powyższych zawodach, gdański związek wystąpi również z prośbami.

Kronika zagraniczna

Berlin, 8. 3. (PAT). Jedyna polska drużyna piłkarska w Niemczech PKS berliński rozgrywa obecnie mecze o mistrzostwo Brandenburgii w swojej klasie (druga klasa okręgowa).

W niedzielę PKS pokonał drużynę niemiecką Werder 3:1 (1:1). Wynik ten zdecydował o zdobyciu przez Polaków mistrzostwa Brandenburgii w tej klasie.

W Duesseldorfie odbyły się w niedzielę międzynarodowe zawody pływackie z udziałem duńskich pływaków. Duńska pływaczka Valborg Hristensen ustaliła nowy rekord światowy na 100 mtr. stylem klasycznym wynikiem 1:22,8. Dotychczasowy rekord należał do Niemki Hoelzner i wynosił 1:23,4.

Rozegrany w niedzielę mecz hokejowy między reprezentacją Niemiec a drużyną angielską Birmingham zakończył się zwycięstwem Niemiec w stosunku 4:3 (1:1, 0:0, 3:2).

W biegu narciarskim na 17 km. o mistrzostwo Norwegii pierwsze miejsce zajął Lars Bergendhal w czasie 1:11:03 sek.

W Duisburgu duński pływak Jensen ustalił na 400 m. stylem klasycznym nowy rekord światowy wynikiem 5:45 sek.

Międzynarodowa federacja lekkoatletyczna zatwierdziła ostatnio trzy nowe rekordy światowe:

Zatwierdzone zostały trzy wyniki słynnego murzyna amerykańskiego Jesse Owensa, na 220 jardów — 20,5 sek., 220 jardów przez płotki — 22,6 sek. i w skoku w dal — 8,13 mtr.

Równocześnie międzynarodowa federacja otrzymała do zatwierdzenia rekord Keitha Browna w skoku o tyczce (4,396 mtr.), rekord sztafety uniwersytetu Kalifornijskiego na 4x440 jardów (3:12,4).

Dla nas specjalnie interesujące jest, że federacja amerykańska zwróciła się o zatwierdzenie rekordu Helen Stephens na 100 mtr. (11,6 sek.) jako rekord światowy. Dotychczasowy rekord światowy, jak wiadomo, należał do Walasiewiczówny.

Zjazd oświatowy w Toruniu

Zainteresowanie było słabe — Rezolucja

Wczoraj odbył się w auli szkoły powszechnej przy ul. Prostej w Toruniu „Pomorski Zjazd Oświatowy”, zorganizowany przez Zarząd Okręgowy Zw. Nauczycielstwa Polskiego.

Stwierdzić należy, że zainteresowanie społeczeństwa tym zjazdem było **bardzo słabe**. Ilość uczestników była stosunkowo niska; pozbawiało wiele osób opuszczało salę podczas trwania obrad.

Wśród obecnych zauważyliśmy naczelnika wydziału społeczno-polit. województwa p. dr. Banasia, oraz komendanta miasta p. ppłk. Matzenauera.

Przy stole prezydalnym zasiadli jako przewodniczący b. prezes Zw. Nauczycielstwa Polsk. p. Ciomborowski, inż. Miksiewicz, inspektor Pom. Izby Roln., kap. Sierański (K. P. W.), prof. Babiniacz (Zw. Nauczycielstwa Polsk.) i inż. Neuman. Sekretarzem p. Stąporek.

Przy zagajeniu przewodn. p. Ciomborowski stwierdził, że zjazd ma na celu uświadomienie społeczeństwa o stanie naszego szkolnictwa powszechnego.

Referat pt. „Katastrofa oświaty powszechnej w Polsce” wygłosił prezes Zw. Nauczycielstwa Polskiego prof. Babiniacz, który w obszernym wywodzie uwytknił ostrość kryzysu oświaty powszechnej w naszym kraju, przytaczając znane opinie publicznej cyfrę jednego miliona dzieci, znajdujących się poza szkołą. Kilka uwag poświęcił również ciężkim warunkom pracy nauczyciela. Podkreślając troskliwość Wielkiego Marszałka o dzieło oświaty powszechnej, mówca zaznaczył, że nauczycielstwo mimo elementarnych braków pracuje z wszystkich sił nad wykonaniem woli Wodza Narodu w dziedzinie wychowywania przyszłych pokoleń dla Państwa.

Po referacie prof. Babiniacza wywiązała się dyskusja, w której zabierali głos inspektor szkolny Adamowicz, em. wyciątator p. Makowski, kap. Sierański (KPW) i p. Neymanowa (Robotniczy Instytut Oświaty i Kultury im. Stefana Żeromskiego). Dyskusja ujawniła różnicę zdań co do możliwości rozwiązania niezwykle ciężkiego z powodu trudności finansowych Państwa i społeczeństwa problemu szkolnego.

Wynikiem zjazdu było uchwalenie rezolucji, która zostanie przesłana miarodajnym czynnikom. Treść jej jest następująca:

REZOLUCJA.

Zjazd Oświatowy urządzony z inicjatywy Delegatury Zarządu Okręgowego Związku Nauczycielstwa Polskiego w Toruniu, domaga się:

1. planowego zaspakajania potrzeb szkolnictwa powszechnego w dziedzinie etatów nauczycielskich, tak, by w ciągu najbliższych trzech lat zostały wyrównane wszelkie braki w tym zakresie;
2. przywrócenia należytego i zgodnego z programami wymiaru godzin nauczania i wychowania w szkole powszechnej;
3. planowego i stałego podnoszenia stopnia organizacyjnego szkół powszechnych zarówno w mieście jak i na wsi;

Nie kupować papierów wartościowych z niepewnych źródeł

W jednym z większych miast na terenie Rzeczypospolitej została dokonana kradzież kasowa przez przepalenie bocznej ściany kasy ogniotrwałej tlenem. Z kasy skradziono różne papiery wartościowe, a mianowicie: 5 polis ubezpieczeniowych towarzystwa „Vesta”, jedna na 1000 zł, jedna na 20.000 zł, oraz 3 polisy na niewiadomą sumę, 9 obligacji Państw. Pożyczki Inwestycyjnej Premjowej i Emilji po 100 zł każda, 1 czek na 100 dol. amer. z podpisem „Jerzykiewicz Bolesław”, jedna książka depozytowa na 7.925 zł z wystawieniem spółdzielni kredytowej, jedna książka członkowska z wystawienia tejże spółdzielni na sumę 100 zł, 3.700 zł gotówki i inne papiery wartościowe. Podaje się powyższe do wiadomości i ostrzeżenie przed nabywaniem podobnych papierów od osób i ze źródeł niepewnych.

Lubawa

— **Pożar.** 3 bm. o g. 3.30 w zabudowaniu Napiórkowskiego Wacława w Komlonce, pow. lubawski, powstał pożar, który zniszczył ścianę z desek na strychu domu mieszkalnego, wyrządzając szkodę na około 20 zł. Dom jest ubezpieczony na sumę 2500 zł. w Tow. Ubezpiecz. „Piast”. Pożar powstał najprawdopodobniej wskutek nieostrożności domowników.

4. zagwarantowania prawdziwej bezpłatności nauczania w szkole powszechnej;
5. zaspakajania potrzeb rzeczowych szkół powszechnych i zapewnienia opieki społecznej nad dziećmi szkolnymi;
6. zrealizowania obowiązkowego kształcenia młodzieży do lat 18 w ramach ustawy o ustroju szkolnictwa;
7. planowego pokrywania potrzeb w dziedzinie budowy szkół przez wydanie ustawy, nakładającej na Państwo i samorządy obowiązek budowania szkół powszechnych;
8. zagwarantowania nauczycielowi spoko-

9. rewizji warunków uposażenia nauczycieli w kierunku zapewnienia im kulturalnego bytu i możliwości kształcenia dzieci;
10. rewizji warunków pracy szkolnej, społecznej i obywatelskiej nauczyciela w kierunku usunięcia dzisiejszego przepracowania w szkole i przeciążenia pracą pozaszkolną;
11. żądamy, aby przedszkola stały się powszechne i bezpłatne.

W służbie u Marszałka

Z odczytu mjr. Lepeckiego w Bydgoszczy

Staraniem bydgoskiego oddziału Związku Legionistów Polskich odbył się wczoraj, w niedzielę w Teatrze Miejskim odczyt p. mjr. Lepeckiego, b. adiutanta osobistego śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Odczyt ten — jak można było przypuszczać — zgromadził w Teatrze nadkomplet publiczności, wśród której nie brakło przedstawicieli miejscowych władz z pp. starostą Stefanickim, komendantem garnizonu gen. Chmurowiczem i prezydentem miasta Barcińskim na czele. Prelegent w przemówieniu swem naszkicował sylwetkę Wodza w takiej postaci, w jakiej niedawno jeszcze widywał go codziennie, w bezpośredniej styczności. Mjr. Lepecki opisał w prostych, żołnierskich i synowską miłością przepojonych

słowach wrażenia odniesione w podróży z Marszałkiem w dniu 10 grudnia 1934 r., a więc w niespełna pół roku przed Jego zgonem — do Wilna. Opis tej jednej doby, zdradzającej już wówczas kres sił Marszałka Piłsudskiego, wywarła na obecnych głębokie wrażenie. Garść wrażeń tak bliskiego pomocnika śp. Marszałka Piłsudskiego, jakim był mjr. Lepecki, uzupełniła wryty w sercach wszystkich Polaków wizerunek Wodza Narodu, przybliżając niejako przed oczy obecnych zadumana postać Wielkiego Samotnika z Belwederu.

Odczyt swój p. mjr. Lepecki zakończył wyświetleniem szeregu ciekawych, bezpośrednich fotografii Marszałka Piłsudskiego z ostatnich chwil Jego życia.

Sprawy emerytalne

tematem obrad nadzwyczajnego zjazdu oficerów w st. sp. w Toruniu

W niedzielę pod przewodnictwem p. generała Prięgi odbył się w Toruniu nadzwyczajny zjazd delegatów kół okręgu pomorskiego Związku Oficerów w stanie spoczynku, na którym władze wojskowe reprezentował dowódca 4 Dywizji Piechoty i komendant garnizonu toruńskiego p. generał Maxymowicz - Raczyński, z ramienia zaś władz cywilnych obecny był toruński wicestarosta powiatowy p. mgr. Kowalski.

Na wstępie obrad, które w Oficerskim Kasynie Garnizonowym zagał prezes okręgu p. pułk. Hermanowski, przez powstanie oddano hołd pamięci Marszałka Piłsudskiego, poczem zebrani wzniesli trzykrotnie okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Jej Prezydenta.

Głównym tematem obrad zjazdu były sprawy emerytalne.

Przeciwko stosowaniu projektowanych przepisów, wypowiedzieli się wczoraj ucze-

stnicy zjazdu.

W obszernej i bardzo ożywionej dyskusji, mówcy stwierdzili, że za pośrednictwem najwyższych władz wojskowych i zarządu głównego Związku Oficerów w stanie spoczynku należy prosić decydujące o tej sprawie władze państwowe, aby nie redukowały oficerom w stanie spoczynku lat faktycznie wysłużonych, tak w czasach zaborczych, jak i w służbie polskiej, dalej, aby wszystkich emerytów traktowano jednakowo i wszystkim zaliczono służbę zaborczą i wreszcie aby nie zwalniano z urzędów emerytów nisko uposażonych. Ten ostatni punkt dotyczy przedewszystkiem kategorii t. zw. młodych oficerów — emerytów.

Celem ujęcia wszystkich tych postulatów w rezolucję, która będzie wręczona władzom państwowym, wybrano specjalną komisję redakcyjną, z p. gen. Rachmistrukiem na czele.

Wielka afera bankowa

w Wąbrzeźnie

przed Sądem Okręgowym w Toruniu

W dniu 5 i 6 marca przed Sądem Okręgowym w Toruniu odbywała się rozprawa przeciw 5 byłym członkom rady nadzorczej Banku Ludowego w Wąbrzeźnie, którzy działając na szkodę banku doprowadzili do jego upadłości.

Na ławie oskarżonych zasiadli byli członkowie rady nadzorczej banku Jan Nadolny, Julian Baranowski, Ignacy Ko-

łacki i Antoni Makowski oraz były kierownik banku Stanisław Siemiątkowski.

Oskarżeni zaciągali nadmierne pożyczki osobiste w Banku, dochodzące u niektórych do kwoty 60.000 zł i to wbrew uchwale walnego zgromadzenia, ustalającej wysokość kredytów każdego członka banku na 5.000 zł. Wszyscy przytem nie dawali wystarczających zabezpie-

Silne błyskawice na Kaszubach

Fakty, które wróżą wczesną wiosnę

W t. zw. „Szwajcarii Kaszubskiej” zaobserwowano ostatnio niezwykłe o tej porze zjawisko **Heznych wyładowań atmosferycznych**, które trwało kilka godzin. Błyskawice były tak silne, że oświetlały cały horyzont. Zjawisko uważane jest jako **zapowiedź wczesnej wiosny**.

W okolicach Pucka pojawiły się już gromady szpaków oraz skowronków. Na Kępie Puckiej zaobserwowano liczne ciągi wiosenne ptactwa, również przeloty ptactwa z okolic Antarktydy. Jak już donosiliśmy, pod rozewiem stwierdzono odlot okazałych gęsi nowoziemskich, które odleciały na północ. Z morza zaś zniknęły piękne maskonury. Te ostatnie ptaki towarzyszą zwykle fokom.

Wisła pod Brdziejem spada

Co trzy godziny poziom obniży się o 2 cm

Zgodnie z przewidywaniami stan wody na Wiśle pod Brdziejem osiągnął w sobotę około godz. 18 swój punkt kulminacyjny, przy poziomie 6,64 m. W dniu wczorajszym stan wody obniżył się, wynosząc w godzinach południowych 6,54 m., czyli o 10 cm mniej niż w sobotę wieczorem. Lody spłynęły bez przeszkód, wylew nie wyrządził w okolicy Bydgoszczy żadnych poważniejszych strat. Poziom wody obniża się stale — co trzy godziny woda spada o 2 cm.

20-tu złotych też nie trzeba defraudować

Franciszek Dempe sprzedał firmie „Bacon Export” centnarów kartofli za 20 zł. 70 groszy poczem zawołał ślusarza Brunona Jeleniewskiego, któremu polecił odebrać owe pieniądze w firmie i przynieść mu je. Ale pan Brunon połowicznie tylko wykonał polecenie i ograniczył się jedynie do odebrania piętniędzy. Tego rodzaju potraktowanie sprawy spotkało się z sprzeciwem ze strony p. Demba, który iomist polecił o tym wypadku i Jeleniewski został osadzony w areszcie.

Zegarek monitorem punktualności

Nie jesteśmy zbyt punktualni. Jakis zagraniczny złośliwiec powiedział, że panuje u nas rozbijająca niepunktualność. Ludzie tutaj powinni chodzić raczej... z kalendarzem niż z zegarkiem. Tak źle na szczęście nie jest. Dużą winę niepunktualności ponoszą także poprostu, kiepsko chodzące, tanie zegarki. Człowiek ceniący czas swój i innych powinien posiadać precyzyjny zegarek, który będzie monitorem punktualności. Jest rzeczą wiadomą, że najdoskonalszym zegarkiem na świecie jest szwajcarskie arcydzieło zegarmistrzowskie — zegarek Record. O tem wie cały świat. Wie i Polska. Ten zegarek najwyższej klasy świadczy także o wysokiej klasie kultury swoich posiadaczy. Nie spieszą się oni ani opóźniają. Są poprostu — p u n k t u a l n i.

Epilog sądowy zajęć antyżydowskich w Więcborku

Surowy wymiar kary

Na sesji wyjazdowej Sądu Okr. w Chojnicach, odbytej w dniu 5 bm. w Więcborku, toczył się proces o zajęcia antyżydowskie, które miały miejsce na jarmarku ogólnym w dniu 10 grudnia 1935 r.

To sprawy było następujące:

Grupa ludzi pozamiejscowych, zamieszkałych przeważnie w powiecie wyrzyskim, wszczęła awantury z handelesami żydowskimi bijąc ich i wyrzucając stragany. W ruchawce tej brało udział ok. 300 osób. Policja, zawiadzana do przywrócenia porządku i bezpieczeństwa, nie mogła zlikwidować, tak wielkiego zbiegowiska. Podniecony tłum ruszył pochodem z rynku na ulicę gen. Hallera, gdzie wybito okno wystawowe żyda Szpasic Ledermanna, dokonując przytem kradzieży.

Na miejsce ekscesów przybyły dalsze oddziały policyjne, przy pomocy których, spo-

kój został przywrócony. Policja zaarrestowała kilka osób.

W wyniku rozprawy sądowej aresztowani uczestnicy zajęć skazani zostali jak następuje: **Posman Mikołaj** bez stałego miejsca zamieszkania na karę łączną 1 rok i 3 mies. więzienia, **Rump Kurt Franciszek** bez stałego miejsca zamieszkania na karę łączną jednego roku, **Budnik Antoni**, robotnik zamieszkały w powiecie wyrzyskim na 7 miesięcy, **Bannek Anna** z Więcborka, ul. Góra Zamkowa na 7 miesięcy, **Grabowski Konstanty** z pow. wyrzyskiego na 8 miesięcy, **Młodzik Jan**, robotnik i **Młodzikowa Zofia** z Więcborka na karę 6 miesięcy więzienia i 10 złotych grzywny z zawieszeniem wykonania kary na przeciąg 3 lat. **Więszalski Hieronim** z pow. wyrzyskiego został uniewinniony dla braku dowodów i winy.

czeń na zaciągane kredyty, lub wogóle tych zabezpieczeń nie dawali. Ogólnie oskarżeni narazili bank na straty, przekraczające kwotę 200.000 zł.

Działalność oskarżonych podważała egzystencję banku, w następstwie czego dnia 29 września 1934 r. została ogłoszona upadłość tej instytucji.

Świadkowie, którzy w liczbie kilkudziesięciu zostali powołani na rozprawę, przedstawili dokładnie stosunki, panujące w Banku Ludowym w Wąbrzeźnie, potwierdzając całkowicie wszystkie zarzuty wysunięte w akcie oskarżenia.

Po zamknięciu przewodu sądowego w piątek o godz. 23, rozprawa została odroczone do dnia następnego.

W sobotę o godz. 13 Sąd ogłosił wyrok, którego mocą wszyscy oskarżeni zostali uznani winnymi działania na szkodę wąbrzeskiego Banku Ludowego. **Jan Nadolny** skazany został na 3 lata więzienia oraz pozbawienia praw honorowych i obywatelskich na lat 5, **Julian Baranowski** na 2 lata więzienia i pozbawienie praw na lat 4, **Ignacy Kołeci** na półtora roku więzienia i pozbawienie praw na lat 3, **Antoni Makowski** na 3 lata więzienia i pozbawienie praw na lat 5 oraz **Stanisław Siemiątkowski** na półtora roku więzienia.

Na mocy amnestji każdemu z oskarżonych kara więzienia została zmniejszona do połowy.

Dzięk

w Bydgoszczy

Poniedz.
9
marca

KALENDARZYK RZYM-KAT.

Poniedziałek: Franciszki — Wtorek: 40 męczenników

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY
do wieczora dnia 9 marca.

Pogoda słoneczna o zachmurzeniu umiarkowanym lub niewielkim, rano miejscami mglisto. Po kilkustopniowych nocnych przymrozkach dniem temperatura do 8 st. Słabe wiatry miejscowe, naogół jednak z kierunków wschodnich.

— **Dyżur nocny aptek** do dnia 15 bm. włącznie pełnia: Apteka Piastowska, ulica Śniadeckich 49, tel. 36-82, i Apteka pod Orłem, Rynek Marsz. Piłsudskiego 1, tel. 30-98.

Z TEATRU MIEJSKIEGO

— **W poniedziałek, wtorek i środe** — „Orfeusz w piekle”, opera komiczna w 4 aktach J. Offenbacha.

— **W pełnych próbach** pod kierunkiem dyr. Stomy „Szesnaścioletka” F. A. Sturawów.

REPERTUAR KIN.

ADRIA: „Pan Twardowski”.
APOLO: „Armja Ewy” i „Amerykański jazz”.
BALTYK: „Czarna perła”.
KRISTAL: „Mazur” z Polą Negri.
MARYSIENKA: „Dodek na froncie” i „Trzy dobre małpki”.
REWJA: „Kochałam go” i „Za krzywdę brata”, oraz rewja.

Z miasta

— **Najbliższe posiedzenie Rady Miejskiej** odbędzie się w czwartek, dnia 12 bm. o godzinie 18.30 w Ratuszu. Rada rozpatrzy szereg spraw dotyczących statutów zapisów fundacyjnych i spraw budowlanych, dokonano uzupełniającego wyboru do Komisji Rewizyjnej w miejsce radnego p. Formańskiego i in.

— **W miejsce uczestnictwa na balach, rautach itp. imprezach** w przeszłym karnawale, złożyli na cele wyszkolenia członków Zw. Strzeleckiego w Bydgoszczy niżej podani ofiarodawcy pp.: Botch z l. Piaskowski z l. 1, Ciernikowa z l. 3, prof. Wrzoś z l. 2, Dr. Janicki z l. 2, Kindermann z l. 2, Michałski z l. 1, Sztencel z l. 1, Gunst z l. 1, Hejnowski z l. 1, Hałas z l. 1 i Geppert z l. 1. Za powyższe złożone datki składa Zarząd Grodzki Związku Strzeleckiego w Bydgoszczy serdeczne podziękowanie.

— **Wydział Wykonawczy Obyw. Komitetu Jub. Złotu harcerskiego w Spale** złoży sprawozdanie kasowe w dniu 10 bm. w sali Rady Miejskiej o godz. 20. Równocześnie referat o działalności byd. Kół Przyjaciół Harcerstwa. Na zebranie to zaprasza Wydział Wykonawczy wszystkich sympatyków harcerstwa.

— **Związek Rezerwistów, Zarząd Grodzki i Powiatowy** zawiadamia wszystkich członków zreorganizowanych Kół 2-5 i 12. Ze wspólne walne zebranie, oraz wybór zarządu odbędzie się we wtorek, dnia 10 bm. o godz. 19.30 w małej sali Resursy Kupieckiej.

— **Zawodowe kursy mistrzowskie dla metalowców i stolarzy** rozpoczną się w poniedziałek, dnia 9 bm. o godz. 20 w szkole do kształcącej zawodowej nr. 1 przy ul. Kolarskiego 2.

— **Tow. Gimn. „Sokół” III** Zebranie plenarne we wtorek dnia 10 bm. o godz. 19.30 w sali hotelu „Lening” ul. Długa 37.

— **Lokatorów i sublokatorów** informuje bezpłatnie codziennie od godz. 9—12 i od 15—18 (oprócz sobót popołudniu, niedziel i świąt) sekretariat Centralnego Związku Lokatorów i Sublokatorów Zachodniej Polski, Oddział w Bydgoszczy przy ulicy Długiej 23, m. 4.

Pod kołami samochodu

Na ul. Gdańskiej w Bydgoszczy dostała się onegdaj pod koła samochodu 17-letnia mieszkanka baraków przy ul. Dwernickiego **Mieczysława Tarkowska**. Na szczęście dziewczyna nie doznała poważniejszych obrażeń. Wozem pogotowia ratunkowego odstawiono ją do lecznicy powiatowej, skąd po opatrzeniu, Tarkowska o własnych siłach udała się w niedzielę do swego miejsca zamieszkania.

Pół roku więzienia za kradzież roweru

Sąd Grodzki w Bydgoszczy w wyniku przeprowadzonej w dniu wczorajszym rozpraw karnej skazał na pół roku więzienia 24-letniego robotnika Władysława Michałaka za kradzież roweru. W listopadzie ub. roku Michałak skradł z korytarza domu nr. 52 rower męski pozostawiony przez p. Franciszka Jankowskiego.

17-letni Szmul Eisig źle zaczyna

Bum Albert z Bydgoszczy doniósł w dniu wczorajszym policji o kradzieży 10 zł. Przeprowadzone dochodzenie wykazało, iż sprawcą kradzieży jest **12-letni Szmul Eisig (Podwale 15)**. W związku z debiutem młodocianego Szmula — dalsza jego edukacja wspólnie z rodzicami zajmować się będzie policja.

Awanturnik

Mieszkaniec Bydgoszczy p. Menc (ul. San domierska 12) przechodząc przedwczoraj wieczorem ul. Hermana Franko w towarzystwie swej narzeczonej, został przez pewnego osobnika zaczepiony i pobity. Awanturnik pociągnięty zostanie na skutek do niesienia poszkodowanego do odpowiedzi alności karnej za spowodowanie urazu ciała jego.

Okolo 30.000 zł gotówki owocem „Tygodnia pomocy bezrobotn.” w Bydgoszczy**Po zlikwidowaniu wszystkich należności cyfra ta wzrosnie do 40.000 zł**

Wielka akcja charytatywna społeczeństwa bydgoskiego, „Tydzień pomocy bezrobotnym” — dobiegł końca. Jeszcze przez kilka, czy nawet kilkanaście dni Komitet „Tygodnia” inkasować będzie różne należności z tytułu znaczków, opłat komornianych itp. — jednak w przybliżeniu już dziś, przed definitywnym zamknięciem obrachunku „Tygodnia” można powiedzieć, iż cała akcja zamknie się cyfrą **40.000 zł** zebranych na pomoc dla bezrobotnych. Jeśli się weźmie pod uwagę ogólne zubożenie i ciężką sytuację obywatelstwa Bydgoszczy, to przynajmniej trzeba, że wynik „Tygodnia”

jest nowym egzaminem pomyślnie zdanym przez społecznie wyrobionych mieszkańców miasta.

W sobotę w godzinach wieczornych zegar ofiarności publicznej wskazywał cyfrę 22.000 zł. W niedzielę w godzinach popołudniowych wskaźnik „wzrósł” do sumy **24.000 zł**, a bilansując do tego wpływy ze zbiórki ulicznej w niedzielę, prowadzonej do późnych godzin wieczornych, oraz ofiary jednostkowe firm i zbiorowe szeregu przedsiębiorstw, w przybliżeniu ustalić można, iż „Tydzień” przyniósł **30.000 zł**.

Oszukańczy kwestarz skazany na 2 lata więzienia

Przed obliczem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy zasiadł onegdaj 36-letni **Aleksander Zolotow**, vel Stefan Wlazlo, biuralista zamieszkały stale w Łodzi, znany policji oszust, który — jak o tem w swoim czasie obszernie pisaliśmy — **pojawił się na bruku bydgoskim w charakterze kwestarza**.

Oszust legitymując się sfałszowanymi dokumentami Związku Strzeleckiego i fikcyjnego „Regionalnego komitetu opieki nad dzieckiem i sierotą szkol-

na” (!) grasował po mieście, inkasując datki wyludzone od osób prywatnych i firm. **Oszust bardzo często uprzedzał o swem przybyciu firmy, przyczem podszycując się pod znane w Bydgoszczy osobistości „polecał” mającego zgłosić się kwestarza**. Jak stwierdzono oszust poszkodował w ten sposób w Bydgoszczy 32 osoby prywatne i firmy.

W wyniku rozprawy Sąd skazał **czelnego i niepoprawnego oszusta na dwa lata bezwzględnej więzienia**.

Szajka włamywaczy przed sądem

W nocy na 25 czerwca 1934 roku do zagrody rolnika **Antoniego Przybyły** w Łankowicach pod Szubinem włamali się jacyś złodzieje, których łupem padło **1010 zł gotówki, oraz garderoba wartości 1090 zł**.

W rezultacie przeprowadzonego przez policję śledztwa ujęto 24-letniego **Michała Wieczorkiewicza**, jego brata 21-letniego **Jana**, 22-letniego **Piekielek** i 31-letniego **Alojzego Wiśniewskiego**. Jak się okazało — włamania dokonali Michał Wieczorkiewicz i Jan Piekielek, pozostali zaś oskarżeni udzieliili im pomocy.

W dniu wczorajszym wszyscy czterej

wymienieni włamywacze, kilkakrotnie już karani — zasiadli przed Sądem Okręgowym, by solidarnie odpowiedzieć za krociowe włamanie do zagrody rolnika Przybyły.

Po przesłuchaniu świadków, sąd ogłosił wyrok skazujący: **Michała Wieczorkiewicza na półtora roku bezwzględnej więzienia, Jana Piekielek na jeden rok i cztery miesiące więzienia, Jana Wieczorkiewicza na 7 miesięcy, oraz Alojzego Wiśniewskiego, który najmniej zawił z całej czwórki, na jeden miesiąc również bezwzględnej więzienia**.

1380 zł gotówki łupem złodziei

Wczoraj, dnia 6 bm. około godz. 8 rano zam. w Bydgoszczy przy ul. Seminaryjnej p. **Anastazja Bartoszyńska** udała się do kościoła. W chwilę później, do kościoła uwały się również dwie córki pani B.

Gdy p. Bartoszyńska około godz. 9 po wróciła do mieszkania — ku swemu przerażeniu zauważyła, iż drzwi nie są zamknięte i że klucz, lecz jedynie na jawkę. Tknęta złem przecuciem udała się do sypialni, gdzie zauważyła na podłodze porzuconą szką ulkę drewnianą, w której przechowywała najważniejsze papiery, oraz 1.380 zł. gotówki.

Na groby poległych żołnierzy polskich w Bydgoszczy

W dalszym ciągu naszej akcji urządzenia II części cmentarza wojennego w Bydgoszczy i uwiecznienia pamięci bohaterów polskich, napłynęły następujące deklaracje fundacyjne: Esden-Tempki, notariusz 30 zł; firma Bracia Bażanicy 30 zł; Stowarzyszenie Restauratorów 30 zł; Dr. Typprowicz, notariusz 30 zł; Cech Cukierniczy 30 zł; Tow. Gimn. „Sokół” Okręg V 30 zł; p. Krzywcowca 30 zł; Polski Biały Krzyż 30 złotych.

Wszystkim wyżej wymienionym fundatorom składa Komitet serdeczne podziękowanie i apeluje w dalszym ciągu do tych wszystkich, którym listy i deklaracje Komitetu zostały doręczone, ażeby zechcieli powiększyć grono szlachetnych fundatorów.

Urządzenie grobów poległych żołnierzy i ich utrwalenie, będzie najpiękniejszym uczczeniem tych, którzy w walkach o wolność Polski złożyli życie w ofierze. **Kto następny?**

Szefar - włamywaczem

28-letni szofer **Alfred Ostrowski** z Bydgoszczy najwidoczniej zniechęcił się do swego zawodu.

Stawiając przyszłość swą na jedną kartę, zdeterminowany mistrz kierownicy i przedsiębiorni czterobogowej, w maju ub. roku **włamał się do mieszkania Gustawa Szittenholma przy ul. Gimnazjalnej 4** i skradł jeden kilim, aparat do golenia i szcottek do włosów. Jakby z tego można było przypuszczać — Ostrowski obrzydliwszy sobie zawód obsługiwaacza klaksonu zapragnął zostać fryzjerem. Być może doszłoby do tego, a dziś Ostrowski próbowałby zreczności swej dłoni na gardlach bliźnich, gdyby kradzież się nie wydała. Wobec takiego obrotu sprawy — Ostrowski znalazł się przed obliczem Sądu Grodzkiego, który skazał go na 7 miesięcy więzienia.

O równe traktowanie w szkołach miejskich**Słuszny wniosek Narod. Bloku Gospodarczego**

Na ostatnim posiedzeniu Rady Miejskiej, Narodowy Blok Gospodarczy złożył następujący wniosek:

W imię powszechnej sprawiedliwości, w imię równego traktowania wszystkich obywateli miasta — Klub nasz wnosi o **skreślenie wszystkich ulg i zwolnień od czesnego w szkołach powszechnych przy gimnazjach miejskich** począwszy od nowego roku szkolnego, a zarazem prosi o **podwyższenie kontyngentu zwolnień w miejskich szkołach średnich przy równym traktowaniu wszystkich**

warstw społeczeństwa, biorąc za podstawę zwolnienia jedynie niedostateczny stan majątkowy rodziców, zaś z drugiej strony dobry stopień ucznia.

Wychodzimy z założenia, że: 1) **każde dziecko może uczęszczać do bezpłatnej publicznej szkoły powszechnej**,

2) **względny pedagogicznie przemawiająca za niwelowaniem różnic społecznych i usuwaniem krzywdy, jaką bardzo dotkliwie odczuwać musi dziecko biedne, uczące się w wiele gorszych warunkach, aniżeli jego rówieśnik, kształcący się bezpłatnie w szkole, utrzymywanej z funduszy publicznych**,

3) **w szkołach ćwiczeń przy Państwowych Seminarjach Nauczycielskich i wszystkich szkołach prywatnych urzędnicy państwowi opłacać muszą czesne za swoje dzieci**,

4) **Komisja rewizyjna przy referowaniu ostatniego zamknięcia rachunkowego zajęła stanowisko nieudzielania zwolnień w szkołach powszechnych, co Rada Miejska przyjęła do wiadomości**.

Pokłóse niedzielne

Trudno to ukrywać — ale niedziela wczorajsza była dniem naprawdę ciężkim. Raz, że zaczął się już na serio post, do którego człowiek najtrudniej się zawsze przyzwyczaja, a powtóre tyle, tyle innych kłopotów i mało pocieszających niespodzianek, spadało na niczego nie spodziewających się ludzi.

Jeśli nawet kto lekce sobie ważył przysze skutki pogrzebania Locarna, nie wzdragnął się na zapowiedź samobójstwa Negusa i harakiri kilku generałów japońskich — to w każdym razie miał na swoim podwórku dość powodów, by się martwić. Choćby sama pogoda stała się mogła przyczyną groźnego zaburzenia krwi. Zrana uśmiechnęło się słońce, ale chyba tylko poto, by człowiekowi w kilka chwil później na podstawie kontrastu wykazać, jak źle jest bez niego.

Przez cały Boży dzień „kończył się” dwiema niedzielami obarykadowany „Tydzień pomocy bezrobotnym”. Na ulice wyległy tłumy wyczerpanych kwestarzy, którzy doświadczeni siedmiodniową zbiórką — ze znanstwem i swego rodzaju „artyzmem” zabierali się do skór istot należących do t. zw., a bliżej nieokreślonego społeczeństwa. Szanowni ofiarodawcy robili bokami, lecz razem ze łzami wyciskali ostatnie pięciogroszówki. O srebrniki, lub chociażby tylko bielsze monety było trudniej, ale cóż robić. Byłoby niechybnie inaczej, gdyby przez tydzień nie zmieniali się kwestarze, a sami tylko ofiarodawcy. Tak jednak zarówno kwestarze, jak i „obkwestowywani” nie mieli lekko. Jedyną pociechę jednych i drugich były żywe podrygi wskazówki „zegara ofiarności”.

Kilka imprez, w jakie „obfitowała” wczorajsza niedziela, notabene imprez postnych — nie zdolało rozwiać smętku szarego „przedwiośnia” bydgoskiego.

Dziennikarski Klub Kreglarzy przy pracy

Dziennikarski Klub Kreglarzy ustalił plan rozgrywek na najbliższą przyszłość. Naskutek zawartego porozumienia z zarządem Sekcji Kreglarzy Klubu Sportowego Kolejowego Przystosobienia Wojskowego, już w przyszłym tygodniu odbędzie się **mecz Kolejarze — Dziennikarze**. Pierwszy półmecz naznaczony został na poniedziałek 9 bm., drugi — na sobotę, dnia 14 bm. W poniedziałek, 23 bm., odbędzie się **kulanie o nagrodę przewodnią Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich**, zdobyta dwukrotnie przez p. **B. Pawłowskiego**.

Na następny poniedziałek, 30 bm. przewidziane jest tradycyjne **kulanie wielkanocne**.

Pozatem w dniach 5 i 6 kwietnia Dziennikarski Klub Kreglarzy urządza **wielkie kulanie o nagrody, dostępne dla wszystkich kreglarzy**.

W kwietniu Klub weźmie udział w **rozgrywkach o mistrzostwo drużynowe m. Bydgoszczy**, a w maju Dziennikarski Klub Kreglarzy rozegra **mecz towarzyski ze „Złotym Rzutem”**.

Zapatrzonej w ekran nie poczuł ręki złodzieja w kieszeni

Ostatnio wyświetlany w kinie „Rewja” w Bydgoszczy film jest obrazem tak emocjonującym, iż jeden z widzów wczorajszego seansu, obserwując z zaciekawieniem akcję rozgrywającą się na dźwiękowym ekranie — nawet nie poczuł jak go „okazyjny” sąsiad okradł. Przypadałoby, że niefortunnym widzom jest „rdzenny” prowincjał, nawojujący jak na bydgoskie stosunki, pewien mieszkaniec Stronna w powiecie bydgoskim, nazwiskiem **Maciej Powązki**. Strata jaką poniósł imć pan Maciej Powązki w Bydgoszczy wynosiła **20 zł**.

Praktyczne wykłady rolnicze w Toruniu

W dniach 10 i 11 marca 1936 r. Pomorskie Towarzystwo Rolnicze urządza w Toruniu serię praktycznych wykładów rolniczych, które odbędą się na sali Domu Społecznego w Toruniu (ul. Mickiewicza 4 — II. p.).

W pierwszym dniu przed południem odbędą się wykłady:

- 1) p. profesora Dr. Moczarskiego z Poznania p. t. Niektóre wytyczne chowu konia szlachetnego i pogrubionego;
- 2) p. Szczekin-Krotowa z Związku Izd i Organizacji Roln. z Warszawy p. t. Aktualne zagadnienia hodowli bydła;
- 3) p. Inspektora Inż. Dussoge z Warszawy p. t. Chów trzody chlewnej z punktu widzenia eksportu.

Tego samego dnia popołudniem odbędą się referaty na temat jęczmienia browarnego i to:

- 1) p. Dr. Dmochowskiego p. t. Uprawa jęczmienia browarnego w świetle wyników ostatnich doświadczeń i
- 2) p. Dyr. Naganowskiego p. t. Sytuacja browarów i ich zaopatrzenie w surowce.

W drugim dniu t. j. 11 marca br. będą miały miejsce tylko trzy wykłady i to przed południem:

- 1) p. Inż. Fiedlera p. t. Najważniejsze zagadnienia sadownicze i warzywnicze na Pomorzu i
- 2) p. Dr. Inż. Szumana z Poznania p. t. Tanie metody racjonalnego żywienia i wychowu drobiu.

Będą to więc wykłady poświęcone w dużej mierze gospodarce kobiecej. Po południu tego dnia p. Iwaszkiewicz z Warszawy wygłosi referat p. t. Organizacja zbytu i rynku wewnętrznego.

Na powyższe wykłady Pomorskie T-wo Rolnicze wysłało kilkakrotnie zaproszeń. O ileby ktokolwiek z zainteresowanych został przypadkowo pominięty, należy zwrócić się bezpośrednio do biura P. T. R. w Toruniu (ul. Sienkiewicza 12).

Tajemnica skrzynki pocztowej nr. 13 w Grudziądzu

Jak p. Barra urządził lekcje stenografii?

W dniu 13 lutego ukazało się w czasopiśmie „Mały Dziennik”, wychodzącym w Niepokalanowie, ogłoszenie, że poważne przedsiębiorstwo poszukuje pań i panów celem samodzielnej pracy biurowej, we wszystkich miastach i na prowincji, obiecujące reflektantom miesięczne wynagrodzenie w wysokości 160—200 zł, a nawet więcej, zależnie od kwalifikacji. Od zgłaszających się żądano równocześnie przesłania jednego złozonego w znaczkach pocztowych. „Podania miały być kierowane pod adresem: Gru-

dziaźdz, skrytka pocztowa nr. 13”. Rzecz zrozumiała, że ogłoszenie takiej treści zainteresowało wiele osób, którzy bowiem dziś, przy olbrzymim bezrobociu, nie chciałby zarobić 160—200 zł, a nawet i więcej. Poczęły więc do Grudziądza napływać zgłoszenia. Wpłynęło ich już dość dużo i niewątpliwie wpływałyby w dalszym ciągu, gdyby tajemniczą skrzynką pocztowej nr. 13, nie zajęła się policja. Ingerencja władz doprowadziła do stwierdzenia, że insertem tego ogłoszenia był niej. Konrad Barra, nie posiadający żadnego przedsiębiorstwa, prowadzący jedynie biuro próśb i podań, pozostawiając jedynie udzielenie lekcji stenografii, na co jednak nie posiada żadnego zezwolenia z Kuratorjum Szkolnego.

Jak policja w czasie przeprowadzonych badań stwierdziła — wpłynęło do skrzynki pocztowej 50 sztuk podań o pracę. W 37-miu wypadkach dołączono żądane znaczki wartości jednego złotego. Barra naturalnie, wymieniając znaczki na gotówkę, gotówkę używał dla siebie a zgłaszającym się nie udzielał żadnej odpowiedzi. W czasie rewizji u Barra zakwestjonowano 50 próśb o udzielenie posad nadesłanych głównie z Małopolski oraz Województwa Warszawskiego.

Badany przez policję Barra tłumaczył się tem, że nie chciał wprowadzać nikogo w błąd, ani też nie usiłował dokonać oszustwa. Zgłaszający się reflektanci mieli samodzielnie udzielać lekcji z dziedzin handlowych i werbować na podobne kursa uczniów. Z czesnego, któreby uczniowie wpłacali mieli właśnie stworzyć sobie obciążony zarobek. Barra twierdził, że nad wszystkimi udzielającymi w ten sposób lekcji, chciał mieć nadzór, dalej, że pragnął wszystkim stawić do dyspozycji maszynę do pisania oraz dostarczyć podręczniki swego własnego pomysłu, umożliwiające udzielanie lekcji. Podręczniki wykonuje sam, odbijając je na powielacz i pobiera za nie po 2 zł. za egzemplarz. Maszyny dotąd jednak nie ma, ani też pieniędzy, potrzebnych do zakupienia tejże.

Jeden z takich kursów próbował Barra założyć w Chełmnie, dokąd na kierowniczkę zaangażował swoją b. uczennicę Pańczakówną Helenę z Grudziądza za wynagrodzeniem miesięcznym 60 zł. Pańczakówna musiała jednak wkrótce z posady tej zrezygnować, bo Barra nie tylko że nie zgłosił zamierzonego kursu do odpowiednich władz, ale również nie zapłacił komornego za lokal, w którym lekcje się odbywały.

Władze policyjne, po przeprowadzeniu dochodzeń, skierowały sprawę do sądu, oskarżając Barrę o oszustwo.

SZCZYT ELEGANCJI GeŻet KOŁNIERZYK to do z czerwona nitką.

Współpraca Marynarki Wojennej z rybakami morskimi

Między rybakami morskimi i Marynarką Wojenną od zarania istnienia Gdyni nawiązały się stosunki pełne serdeczności i wzajemnego zrozumienia. Marynarka Wojenna troskliwą opieką otacza wszelkie poczynania rybaków kaszubskich nieraz przychodząc im z wydatną pomocą.

Dowodem tego kontaktu i współpracy jest list wystosowany ostatnio przez Polskie Zjednoczenie Rybaków Morskich do Marynarki Wojennej na ręce komendanta portu wojennego o nastę-

pującej treści:

„Zarząd Polskiego Zjednoczenia Rybaków Morskich niniejszym ma zaszczyt podziękować JWPanu Komandorowi za Jego wiele życzliwe ustosunkowanie się do naszej spółdzielni, oraz za okazywanie zawsze rychłej pomocy rybakom w trudnych sytuacjach ich walki o byt nad morzem.”

Ostatnio holowniki Marynarki Wojennej uratowały trzy kutry rybackie, które nie mogły wydostać się z lodowych oków w pobliżu Kuźnicy.

Ohydna szykana

Polakowi odmówiono wypłaty renty

Soltyś miejscowości Gołębiewo na terenie W. M. Gdańska Binder odmówił Polakowi Stanisławowi Jaskólskiemu dalszej wypłaty renty gminnej, motywując, że Jas-

kólski posyła dzieci do szkoły polskiej, a cała rodzina jego głosowała w czasie ostatnich wyborów do Volkstagu na listy polskie.

P. U. W. F. rozwija ośrodki żeglarskie

Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego specjalną troską otacza sporty żeglarskie, rozumiejąc ich wielkie znaczenie nie tylko jako zdrowe ćwiczenie fizyczne, ale przede wszystkim jako doskonały sposób kształcenia charakteru, woli i pewności siebie.

Żaden inny sport nie daje tyle możliwości sprawdzenia wartości charakteru człowieka, jak właśnie sport żeglarski, który styka go bezpośrednio z żywiołem i stawia w sytuacji, gdzie polegać może wyłącznie na własnych siłach.

Dlatego ośrodki żeglarskie są jedną z najpożyteczniejszych placówek sportowych a rozwój ich w ciągu lat ostatnich świadczy niezbicie o tem, że społeczeństwo nasze a przede wszystkim młodzież chętnie garnie się do sportu morskiego, który nie tylko lubi ale i rozumie.

Ostatnio P. U. W. F. przystąpił do praktycznego realizowania swych pla-

nów w dziedzinie sportów żeglarskich na morzu.

W tych dniach w Wydziale Powiatowym przy Starostwie Morskiem w Wejherowie odbyła się konferencja przy udziale przedstawicieli Marynarki Wojennej, Województwa, Urzędu Morskiego i oczywiście władz powiatowych, na której omawiano sprawę wyznaczenia terenów w Jastarni pod budowę nowego ośrodka morskiego, przeznaczonego dla należytego szkolenia żeglarzy.

Sprawy P. U. W. F. na terenie Gdyni w dziedzinie pracy na morzu i szkolenia młodych kadr żeglarskich powierzone zostały komandorowi por. Steyerowi, który piastując równocześnie godność komandora oddziału morskiego Oficerskiego Yacht Klubu w Gdyni, ma możliwość połączenia wszystkich kierunków sportu i szkolenia na wspólnym torze.

Depesza do P. Wojewody Pomorskiego

Pan Wojewoda Pomorski Stefan Kirtiklis otrzymał ostatnio następującą depeszę: Zebrani w Grudziądzu na walnym zjeździe delegatów Okręgu Pomorskiego Związku Weteranów Powstań Narodowych R. P. 1914-19 delegaci kół, reprezentujący powstańców i niepodległościowców pomorskich, przesyłają Ci Panie Wojewodo, wyraził cześć, hołdu i przywiązania oraz zapewnienie wytrwania na drodze budowy Mocarstwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Za Prezydium Zjazdu Delegatów: (—) T. Odrowski, prezes i (—) Wł. Kukliński sekr.

Wejherowo

— Zniesienie uboju rytualnego. Rada miejska na wczorajszym posiedzeniu przyjęła do wiadomości i zaakceptowała uchwałę zarządu miejskiego, znoszącą ubój rytualny w Wejherowie. Rzeźnia miejska w Wejherowie zaopatruje w mięso częściowo Gdynię, nie posiadającą dotychczas własnej rzeźni.

Dobra gospodyni

CO BĘDZIE JUTRO NA OBIAD?

1. Krupnik polski.
2. Rozbratle z cebulą.
3. Ryż ze śliwkami.

II.

1. Zupa neapolitańska.
2. Sztuka mięsa zapiekana z pomidorami.
3. Roastbeef po angielsku z jarzynkami.
4. Strudel z makiem.

KRUPNIK POLSKI

Nastawić kości i gorsze kawałki mięsa jak zwykle na rosół, wrzucić parę korzeni grzybków i kilka dużych ziarenek fasoli. Osobno ugotować w kamiennym garnku ćwierć kg krupki perłowych lub kaszy orkiszowej, zalewając potrochu pozłotą rosół, aby się dobrze rozkleiły, dodać pół łyżki masła, rozetrzeć dobrze łyżką, zalać rosół, rozkłócić i zagotować. Na wydaniu wysypać do wazy drobno posiekanej zielonej pietruszki, a lepsze kawałki mięsa pokrajać w kostkę. Kto lubi, można dodać trochę posiatkowanej i uduszonej w masle jarzyny, oraz kilka pokrajanych w kostkę i ugotowanych kartofli.

ZUPA NEAPOLITAŃSKA

Ugotować rosół na kościach i kawałkach gorszego mięsa. łyżkę masła zasmażyć na biało z łyżką maki i z 5-cioma deka u tartego parmezanu, rozprosząc rosółem i zagotować, a podając zaciągnąć ją rozbitymi żółtkami. Osobno ugotować trochę makaronu włoskiego, drobno go pokrajać i wrzucić do wazy.

SALATA ZE ŚWIEŻEJ KAPUSTY „AMATORSKA”

Posiatkować cieniutko białą kapustę z główki, obgotować ją w dużej ilości wody, aby nie straciła chrupkowości, ale by nie była wyraźnie surową. Odlać na sito, osączyć. Pokrajać w kostkę trochę wędzonej słoniny, albo wędzonego boczk. Usmażyć. Wsypać parę łyżek cukru. Włożyć w tę zaprawę kapustę, wymieszać, posolic do smaku, podgrzać i podawać natychmiast do mięsa.

Programy radiowe

Poniedziałek, dnia 9 marca

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

7,50—8,00 Program lokalny. 8,00—8,10 Audycja dla szkół. 11,57 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr. 12,00 Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12,03—12,15 Dziennik południowy. 12,25 Muzyka salonowa w wyk. Małej Ork. P. R. pod dyr. Zdzisława Górczyńskiego. 13,25—13,30 Chwilka gospodarstwa domowego. 15,15—15,20 Wiadom. o ekspozycji polskim. 15,30—16,00 Z pogodnych pieśni Stanisława Niewiadomskiego. Wykon.: Janina Godlewska i Andrzej Bogucki. Przy fort. prof. Ludwik Urstein. 16,00 Lekcja języka niemieckiego — lektor dr. Jan Piprek (Kazimierz nadając audycje lokalną). 16,15 „Sprawa pana Pijola”, skecz. Napisał Joachim Rencz i Mauricjusz Marlaud, tłumaczył z francuskiego Antoni Bohdziewicz. Osoby: Pan Zyka, referent — St. Łapiński. Pan Fjód — Jan Cielerski, Pan Groszek — Feliks Żukowski, Pan Lesos — Józef Kempa. 17,00 „Krywyda dziecka”, pogadanka, wygłosił Róża Kisilewska-Zawadzka. 17,15 „Minuta pieśni”: wiersze Szymona Zimorowicza. Recyt. Zofia Gryff-Olszewska. 17,20 Mikołaj Rimski-Korsakow: Kwintet B-dur na fortepian, flet, klarnet, waltornie i fagot (z Krakowa). Wyk.: Olga Martusiewicz (fortep.), Jan Skawiski (flet), Ferdynand Gemrot (klarnet), Franciszek Laszczyk (waltornia), Ludwik Michniewski (fagot). 17,50 „Pod gliczami Hićmi”, pogadanka, wygł. dr. Axel Stierna (z Wilna). 18,00—18,35 Program lokalny. 18,55—19,05 Aktualna pogadanka gospodarczą. 19,05—19,40 Program lokalny. 19,40—19,50 Wiad. sport. ogólna. 19,50—20,00 Pogadanka aktualna. 20,00 Niewydane utwory Mieczysława Karłowicza. Wykonawcy: Olga Hiłwka — fort., Stefan Rachoń — skrzypce, Irena Gieraltowska — sopran, Aleks. Blejakow — tenor. Przy fort. prof. Ludwik Urstein. Słowo wstępne — prof. Witolda Mallszewskiego, prezesa Sekcji im. Mieczysława Karłowicza. 20,45 Dziennik wieczorny. 20,55 „Obrazki z Polski Współczesnej”. 21,00 Greta Turnay śpiewa wiedeńskie piosenki, przygrywa Maia Orkiestra P. R. pod dyr. Zdzisława Górczyńskiego. 21,30 „Na podzielnym koturnie” (wywiad z zdemobilizowanym aktorem). Wielecór literacki w opr. dr. Zygmunta Nowakowskiego (z Krakowa). 22,00 Koncert symfoniczny. Wykon.: Ork. Symf. P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga i Józef Kamiński (skrzypce). 23,00 Wiad. meteorolog. dla żegluga powietrznej.

ROZGŁOSZENIA POMORSKA W TORUNIU.

5,50—7,20 i 7,20—7,50 Muzyka z płyt (z Warszawy). 7,50 Program na dzień bieżący. 7,55—8,00 „Pamięć informacyj”. 12,15—12,25 Muzyka wokalna (pły-

ty). 13,30—14,30 Wszystkiego po trochu (płyty). 15,20—15,30 Przegląd gieldowy. 18,00 Fortepian i skrzypce (płyty). 18,30 Rozmowa ze słuchaczami przeprowadzi Stanisław Nowakowski. 18,40 „Życie kulturalno-artystyczne i naukowe na Pomorzu”. 18,45 W. A. Mozart: Uwertura do op. „Wesele Figara”. (Ork. Symf. — płyty). 18,50—18,55 Pogadanka społeczna. 19,05 Wiad. gospod. z Pomorza. 19,09 Chwilka morsko-pomorska. 19,10 Program na dzień następny. 19,20 Koncert reklam. 19,35—19,40 Wiadomości sportowe z Pomorza. 23,05—23,30 Tańce i piosenki (płyty).

ZAGRANICZA

18,00 Sztuttgart. „Wesoly dzień powszedni”. 18,00 Koenigswust. Recital fort. Wührera. 18,15 Anglia (Nat. Progr.). Muzyka lekka. 18,30 Leningrad. Koncert symfoniczny. 18,45 Moskwa (WCSPS). „Requiem” — Berlioz. 18,30 Anglia (Reg. Progr.). Muzyka taneczna. 20,00 Wiedeń. Koncert chóru. 20,00 Moskwa (Kom.). Pieśni ludowe. 20,00 Bratysława. „Gdybym był królem” — opera kom. Adama. 20,10 Lipsk. Melodie operetkowe. 20,10 Królewiec. Wieliczor muzyczny. 20,35 Rzym. Koncert symfoniczny. 21,00 Wiedeń. Dawne melodie wiedeńskie. 21,10 Budapeszt. Muzyka jazzowa. 22,00 Stockholm. Koncert pośw. twórczości Liszta. 22,00 Budapeszt. Recital fort. 22,10 Wiedeń. Symfonia Nr. 3 Schmida. 22,30 Koenigswust. „Noena muzyczna”. 22,40 Budapeszt. Młodzi kompozytorzy węgierscy. 22,40 Berlin. „Na dobranoc” — koncert rozrywkowy. 22,45 Królewiec. Muzyka ludowa. 23,00 Monachjum. Koncert chóru.

Wtorek, 10 marca

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6,30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6,33 Półbuka do gimnastyki. 6,34—6,50 Gimnastyka. 6,50—7,20 Program lokalny. 7,20—7,50 Dziennik poranny. 7,50—8,00 Program lokalny. 8,00—8,10 Audycja dla szkół. 11,57 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr. 12,00 Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12,03 Dziennik południowy. 12,15 Audycja dla szkół (dla dzieci młodzież): Opowiadanie p. t. „Kolejdy Samowara”, wygł. Benedykt Hertz. 13,30—13,25 Koncert w wyk. Ork. Tadeusza Seredyńskiego (ze Lwowa). 13,25 Chwilka gospodarstwa domowego. 13,30—13,35 „Z rynku pracy”. 15,15—15,20 Wiadom. o ekspozycji polskim. 15,20—16,00 Program lokalny. 16,00 Skrzypka P. K. O. 16,15 Koncert w wyk. Seweryna Śnieckowskiego (obój) i Jerzego Sulikowskiego (fort.). 16,45 „Cała Polska śpiewa”, audycje prowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 17,00 „Skarby Polski” — „Sole potasowe”, odczyt wygł. dr. Czesław Kuźniar. 17,15 Koncert w wyk. Małej Ork. P. R. pod dyr. Zdzisława Górczyńskiego. W progr. muzyka operetkowa. 18,00 Skrzypka Jężykowa — prof. Witold Doroszewski. 18,10—18,30 Pieśni w wyk. Tajany Noller-Mazurkiewiczowej. Przy fort. prof. Ludwik Urstein. 18,30—19,40 Program lokalny. 19,40 Wiadom.

sportowa ogólna. 19,50 Pogadanka aktualna. 20,00—21,55 Koncert Symfoniczny (z Poznania). Wyk.: Ork. Symf. pod dyr. Feliksa Nowowiejskiego i Gertruda Konatkowska (fortep.). (Pogadankę wygłosi dr. Lucjan Kamiński, prof. U. P.). W przerwie ok. g. 20,50 Dziennik wieczorny oraz „Obrazki z Polski Współczesnej”. 22,00—22,45 „Sowizdrzał z Goto-gowa świata”. III akt opery komedii Jakowa Goto-gowa. Tekst Milana Begovicia. (Tranum z Zagrze-wa). Obsada: Marko — Josip Krizaj, Doma — An-dica Mitrovic, Djula — Erika Druzovic, Sowizdrzał — Mario Simens, Sima — Leo Mirkovic, Cobance — Marta Radmanovic, Momak — Ivo Gracecak. Dy-rector: Jakov Gotovac. 23,05—23,30 Program lokalny.

Świecie

— Kurs bibliotekarski. Z poniedziałkiem 9 bm. rozpoczyna się w Świeciu kurs bibliotekarski urządzony przez komitet powiatowy T. C. L.

— Straż Pożarna ma nowego prezesa. — Ostatnio dokonała miejscowa Ochotnicza Straż Poż. wyboru nowego prez. na miejsce zmarłego śp. Michałowskiego. Nowym prezesem został wybrany p. burmistrz Kowalski.

— Wojaży O. E. VIII przy pracy. Walne zebranie placówki Powst. i Wojaków OK VIII w Świeciu wybrało sobie nowy zarząd. Do tegoż wchodzić pp. Gregorkiewicz, Libe-racki, Bonna, Galikowski, Kaszubowski, Felczykowski, Borowski, Halman i Krafiński.

ROZGŁOSZENIA TORUŃSKA

6,50—7,20 i 7,30—7,50 Muzyka poranna (płyty). 7,50 Program na dzień bieżący. 7,55—8,00 „Pamięć informacyj”. 13,35—14,30 Muzyka polska artystyczna i ludowa (płyty). 15,20 Przegląd gieldowy. 15,30 Słynne orkiestry i gryzgenki (płyty). 18,30 W kuźni pracy społecznej na Pomorzu”, reportaż z Do-mu Społecznego w Toruniu im. Marsz. Piłsudskiego — wygł. Stanisław Steczek. 18,45 Audycja dla kształcącej się młodzi. 19,00 „Orkiestra symfoniczna i jej skład” w wykonaniu por. Zyg-munta Grabowskiego (objaśnienia) oraz członków orkiestry 43 pp. (ilustracja muzyczna). 19,09 Chwilka morsko-pomorska. 19,10 Program na dzień następny. 19,20 Koncert reklam. 19,35—19,40 Wiadom. sport. z Pomorza. 22,45—23,00 Utwory skrzypcowe (płyty). 23,05—23,30 Tańce i piosenki (płyty).

ZAGRANICZA

17,30 Budapeszt. Recital śpiewaczy. 17,50 Bratysława. Recital fortep. 18,00 Monachjum. Lekka muzyka wieczorna. 18,00 Leningrad. Koncert symfoniczny. 18,00 Koenigswust. Współczesne pieśni. 18,25 Praga. Groteski i humoreski. 18,30 Moskwa. W. C. S. P. S.). „Requiem” Berlioz. 18,30 Budapeszt. Koncert orkiestr. 19,30 Anglia (Reg. Progr.). Dawne pieśni. 19,30 Stockholm. Utwory fortepian. Schu-bertha. 20,00 Moskwa (Kom.). Recital śpiewaczy. 20,10 Berlin. „Miasto Santa Cruz” — słuchowisko Janiny Morawskiej. 20,10 Wiedeń. Muzyka operetkowa. 20,10 Lipsk. „Car i cieśla” — komedjoopera. Lortzinga. 20,30 Bratysława. Muzyka lekka. 20,35 Rzym. „Andrzej Chelner” — opera Giordana (tr. z Neapolu). 20,35 Praga. Recital śpiewaczy Ch. Pan-zery. 20,40 Budapeszt. Utwory religijne Liszta. 21,00 Koenigswust. „Prosimy do tańca”. 21,00 Hamburg. „Taniec instrumentów”. 21,30 Paryż. P. T. T. „Pro-wincje francuskie w muzyce”. 22,10 Wiedeń. Recital wiołoncez. St. Aubera. 22,30 Hamburg. „Noena muzycz-larna i ludowa. 22,30 Koenigswust. „Noena muzycz-ka”. 22,45 Mediolan. Muzyka taneczna. 23,00 Budape-szt. Muzyka cygańska. 23,00 Koenigswust. „Prosi-my do tańca”. 23,15 Anglia (Reg. Progr.). Muzyka taneczna. 24,00 Frankfurt. Koncert nocny.

Ochotn. Straże Pożarne!

Wyjątkowa okazja nabycia samochodu „Protos” 50 PS idealnie nadającego się do celów pożarniczych. Zgłoszenia:

Stadie-Automobile Sp. z o. o. Bydgoszcz Sniadeckich 2, tel. 16-02. 563 B

Tartak parowy Stolarnia mechaniczna

Drzwi, okna

w pierwszorzędnym wykonaniu, a także belki, kontówkę, deski podłogowe, łąty, szalówkę itp. w/g. wymiarów dostarcza terminowo, po cenach konkurencyjnych

Przemysł i Handel Drzewny Wejherowo, Sobieskiego 44, tel. 251. 127

ZARZĄD MIEJSKI W BYDGOSZCZY

Wydział V. Oddział Szpitalnictwa ogłasza niniejszem

przetarg

publiczny pisemny na „Warunkach obowiązujących przy ubieganiu się o roboty i dostawy miejskie” na dostawę:

- a) chleba i pieczywa, b) mięsa i wyrobów mięsnych, c) towarów kolonialnych, d) mleka

dla zakładów i szpitali miejskich. Ceny ad a, b i c należy podać netto, ad d cena dzienna i rabat.

Warunki przetargu i ślepe cenniki nabyć można w godzinach urzędowych za opłatą 1,— zł w Oddziale Szpitalnictwa przy ulicy Jagiellońskiej nr. 18, I. ptr. gdzie udzielać się będzie również bliższych informacjach.

Oferty z napisem: „Oferta na dostawę chleba, pieczywa itd.” należy składać do dnia 16 marca 1936 r. godz. 13-tej w Oddziale Szpitalnictwa.

Do każdej poszczególniej oferty należy dołączyć kwit na złożone w Głównej Kasie Miejskiej wadium w wysokości określonej w warunkach dostawy.

Zarząd Miejski w Bydgoszczy zastrzega sobie dowolny wybór oferenta, względnie nieprzyjęcia danej oferty. 564

Bydgoszcz, dnia 5 marca 1936 r.

Za Prezidenta Miasta:

(-) Dr. Soboczyński,

dyrektor szpitalnictwa miejskiego.

OGŁOSZENIE LICYTACJI

W dniu 2 kwietnia 1936 r. o godz. 10-tej odbędzie się w Parku Taborowym w Toruniu (vis a vis dworca kolejowego Toruń-Miasto) licytacja publiczna używanego materiału taborowego.

Licytacja obejmuje: 74 pary uprzęży tab., 2 pary uprzęży wyjazdowej, 23 szt. biedek, 8 sztuk wozów tab., 1 szt. podsanie, 50 kg. łożu parczanego.

Poszczególne przedmioty będą licytowane pojedynczo.

Toruń, dnia 7 marca 1936 r. 549

Szef Taborów O. K. VIII.

(-) Skoczylas, major.

Nr. spr. 495-6.

Do akt Nr. IV. Km. 51/36, 2261/35. 562

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni rew. II. Józef Penk zamieszkały w Gdyni przy ul. Leśnej nr. 3 na zasadzie art. 601 k. p. c. ogłasza, że w dniu 10 marca 1936 r. o godz. 11.30 w Gdyni-Grabówek, ul. gen. Dreszera nr. 11A, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 1 wóz na rysorach skrzynkowy, 1 koń klacz siwa oszac. na 70 zł. Nast. o godz. 14 Gdynia-Chylonja, ul. Chylońska nr. 131: 1 bufet składowy oszkloną szafka 1,80x2,10 x 6 szufladami, 1 waga stołowa 10 kg i 8 ciężarków oszac. na 95,— zł. Nast. o godz. 11 Gdynia-Grabówek ul. Kalksztejna 14a: 1 aparat radiowy 3 lampk. „Philipsa” oszac. na 100,— zł., które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Gdynia, dnia 7 marca 1936 r.

(-) Penk, komornik.

Sygnatura: 161/36. 550

OBWIESZCZENIE

O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmnie rewiru II. Alojzy Bartosiński, mający kancelarię w Chełmnie, Rynek nr. 3 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 11 marca 1936 r. o godz. 10 w Chełmnie, Rynek, odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do f-y Rolnik oddział Chełmno i Langowski, składających się z 1 czyszczalni do zboża z motorem elektrycznym, większej ilości mebli jak: pokój stołowy, męski, salon, fortepian, maszynę do szycia i innych, oszacowanych na łączną sumę zł. 6.261,—

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. Zbiórka rezydentów w biurze komornika.

Chełmno, dnia 5 marca 1936 r.

(-) Bartosiński, komornik.

OGŁOSZENIA: wiersz milimetry na stronie 7-linowej w tekście na pierwszej stronie 1.00 zł w tekście na drugiej i trzeciej stronie 0.80 zł w tekście na dalszych stronach 0.50 zł Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej. Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki. Komunikaty 50 gr za wiersz. Za ogłoszenia ekompilowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. W W.M. Gdańsk cennik ogłoszeniowy jest idealny z cennikiem dla Polski, z tym jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wplaty.

Redaktor odpowiedzialny za sprawę W. M. Gdańsk: Wilhelm Grimmann, Gdańsk, Kassabischer Markt 21. l. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsa, Focha 12. — Redaktor odpowiedzialny na Gdynie: Józef Eljaszak, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Pagedu”. Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz: Wacław Gałczyński, Grudziądz, Plac 23

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf” z odpowiedzialnością udziałami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Ccetonkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.

Ogłoszenie

Komunalna Kasa Oszczędności pow. Grudziądzkiego w likwidacji

zawiadamia niniejszem, że wypłaca całkowicie wkłady nie przekraczające w dniu ogłoszenia likwidacji kwoty Złotych 1.000.— (tysiąc).

Posiadaczy książeczek wzywa się do odbioru tych wkładów.

Ogłoszenie to nie dotyczy posiadaczy książeczek przedwojennej Kreiss Sparkasse.

Likwidatorzy Kasy

531

Przetarg publiczny.

Zarząd Gromady w Czatkowach pow. tczewskiego podaje do ogólnej wiadomości, że w gromadzie Czatkowy, sołectwo wydzierzawi trawniki przy drogach publicznych, wały publiczne oraz 1 łąkę ca 1 ha. Termin przetargu ustala się na dzień 7 kwietnia 1936 r. 364

(-) Zieliński, soltys.

„Morze Północne”, Polskie Towarzystwo dla Polowy Śledzi „Mopol” Spółka Akcyjna w Gdyni, Molo Rybackie, zawiadamia, że w dniu 30 marca 1936 o godz. 12-tej przed południem, odbędzie się u notariusza Edwarda Heidricha w Gdyni, ul. Świętojańska 1 zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie. 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z działalności za rok gospodarczy 1934/35. 3) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok gospodarczy 1934/35. 4) Udzielenie absolutorium Komisji Rewizyjnej oraz Zarządowi za rok gospodarczy 1934/35. 5) Uzupełnienie statutu „Spółki” w przedmiocie rozszerzenia kompetencji Komisji Rewizyjnej (Art. 383 i 385 § 3 K. H.). 6) Zmiana art. 3 statutu „Spółki” w przedmiocie umieszczenia ogłoszeń tylko w 2 czasopiśmiech w Monitorze Polskim i „Dzień Pomorza”. Zlecenie Nr. 92. 520

Numer akt: 3088/34. 482

OBWIESZCZENIE

O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Gniewie, Jan Kierszka, mający kancelarię w Gniewie, ul. Wiślana nr. 1 na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 9 kwietnia 1936 r. o godz. 11-tej w Sądzie Grodzkim w Gniewie odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należących do dłużnika Chrystjana Schyplaka w Śmiechowie, nieruchomości Kurszyn, karta 27. Nieruchomość oszacowana została na sumę złotych 24.513,—; cena zaś wywołania wynosi 16.342,— złotych.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 2.451,30 zł.

Rękojmię należy złożyć w gotówce albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze mafeletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości, lub jej części od egzekucji i, że uzyskały postanowienie właściwego Sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godz. 8-ej do 18-tej. Akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Gniewie, ul. Sobieskiego nr. 13, sala nr. 1.

Organy władzy publicznej i instytucje publiczne powołane do zgłoszenia należności z tytułu podatków i innych danin publicznych wzywam, aby najpóźniej w terminie licytacji zgłoszyły zestawienie podatków i innych danin publicznych należnych po dzień licytacji pod rygorem utraty mogącego im służyć pierwszeństwa zaspokożenia. Gnień, dnia 4 marca 1936 r.

Komornik: (-) Jan Kierszka.

3. N. 17a/31. 554

UCHWAŁA. W sprawie upadłościowej firmy „Stowarzyszenie Rolniczo-Handlowe Spółdzielnia z o. o. w Grudziądzu” wskutek zrzeczenia się Klemensa Pliszki ze stanowiska zarządcy masy, mianuję się w miejsce ustępującego zarządcą konkursowego urzędnika Państwowego Banku Rolnego Gustawa Müllera z Grudziądza, ul. Wybickiego 47. Grudziądz, dnia 3 marca 1936 r. ZI. 159-Gr. Sąd Grodzki.

Redaktor odpowiedzialny: Wacław Wytka, Toruń, ul. Mickiewicza 41

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:

- W ekspedycji miejscowych agencji 2.90 zł Z odnośnictwem do domu 2.20 zł Przez pocztę z odnośnictwem do domu 2.40 zł Pod opaską 4.50 zł W Gdańsku przez pocztę 2.32 gd; przez gońca 2.00 gd z odbieraniem w administracji wprost 1.75 gd Zagranicą 4.90 zł W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przezakody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

TORUŃ

Zioła

wody lecznicze wszelkie

Opatrunki

wata, opaski, irygatory

Fotograficzne

przybory dla amatora — znawcy

Perfumy

pudry solidne i na wagę.

Nożyczki

brzytwy, żyłki i pokrewne stalowe.

Gałki

sole kąpielowe różnorodne

Grzebień

lusterka, puderniczki, kasetki

kupujesz najkorzystniej bo towar solidny

w Hurtowni

Jan Kapczyński

Toruń, Szeroka 35

DYWANY

najtaniej

Karol Steinbach

Toruń, Szeroka 5. 45 C

Meble

wszelkiego rodzaju najtaniej

kupujesz tylko Toruń, Prosta 5. Przekonaj się! Spamiataj! Powiedz drugiemu

239 C

Restauracja

Trzy Korony

poleca po najniższych cenach

śniadania, obiady i kolacje, oraz porcje barowe, na które zaprasza Szan.

Obywateli Gospodarz

529 Kościeja Andrzej.

Tapety

w najnowszych deseniach od najtańszych

Farby

lakiery, pokosty terpentyna

Kleje

szelaki, papier szkl., bejce, bronzy

Oliwy

smary, tawott, karbolineum.

Pendzle

szczotki, platy, wyciera czki

Frotery

wiory, froterówki, skurzakwi

kupujesz najkorzystniej, bo towar solidny

w Hurtowni

Jan Kapczyński

Toruń, Szeroka 35

Mieszkanie

5-pokojowe, na III piętrze do wynajęcia. M. Kawec

ka, Szeroka 22. 530 C

Otwierajcie szafy!

Przełóżajcie garderobę!

Odzież wiosenną czyści chemicznie i farbuje

„BARWA-KAŁAMAJSKI”

Toruń, ul. Szeroka 21 GDYNIA, ul. 10 Lutego rón Abrahama. MOGILNO-INOWROCŁAW, ul. Kr. Jadwigi 32. BYDGOSZCZ, ul. Gdańska or. 27. 889

Kursy

samochodowe, zawodowe i dżentelmeńskie, warunki b. dogodne, auto nowego typu, formalności urzędowe załatwiam, K. Mielnik, Toruń 3 Maja 16, tel. 1622. 432 C

Skóry

czarne blankowe, surowcowe, przedże, okucia do reperatury półszorków, poleca najtaniej Zygmunt Balcerowicz, Toruń, Żeglarska 21. 485 C

GRUDZIĄDZ

Kupię

za gotówkę dom z ogrodem w okolicy ul. Piłsudskiego. Oferty do „Ilustr. Dnia Grudziądzkiego” pod Nr. 11. Grudziądz GK.

ROŻNE

Unieważniam

zgubioną książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Mińsk Mazowiecki. Ferdynand Oton Blondziński, Nowawieś Chełmińska pow. Chełmno. 446

Sadzonki leśne

krzaki ozdobne, conifery i drzewa olejowe w większych i najrozmaitszych gatunkach oddam w większej ilości. Cennik bezpłatnie. — Maks Karnowski, Sepólno-Pomorze, Skółki Leśne i Alejowe. 493 CK

— To jest pańska nowa willa? Ale z pana indywidualista, panie Kropeczka.

U W A G I: Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20% nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądownym śledztwie należność rabat upada. Za terminowy druk i przepisanie miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.